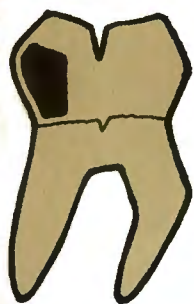

NR. 5 ÅRGANG 37

DESEMBER 1976

tidens tann

UTGITT AV:
ODONTOLOGFORENINGEN
V. UNIVERSITETET I OSLO

Når gode råd er dyre, kom til

NKP —

helst litt før

CATO TORP, 337680

Norsk Kollektiv Pensjonskasse AS

Kronprinsensgt. 9, Oslo 1

Murhjørnet, Bergen

tidens tann

Organ for Odontologforeningen
ved Det odontologiske fakultet

*Utgis med støtte fra
Kulturstyret i studentsamskipnaden.*

Redaktør: Mette Bjørner.

I REDAKSJONEN:

Jan Ask, Berit Evertsen, Mette Gilhus, Elisabeth Gjøstøl, Einar Bjart Haugen, Ingrid Hegna, Asbjørn Jokstad, Anders Kamfjord, Bjørn Knudtzen, Dagfinn Kravik, Helge Lysne, Espen Slotterøy + Cathrine Nyquist.

Forretningsfører: Helge Ramberg.

Flisa Boktrykkeri

Adresseforandringer og
abonnementsfornyelse
bes vennligst sendt til

TIDENS TANN

Geitmyrsveien 69, Oslo 4

Bankgiro: 8370.05.12528

Postgiro: 165 18

Abonnement: Kr. 30,— pr. år.

INNHold

Leder	199	Speil & Sonde	220
Min mening	200	Ris og Ros	225
Intervju med Kortoe	201	Syns-synd-på-John-kampanje	226
Om brækreflekser	203	Opprop til studentene	227
«Hold-munnen-ren»-aksjonen 1976 ...	206	Dikt	228
Litt fra KS	209	Ettermiddag	229
Revurdering av studieplanen for examen philosophicum	210	Hyttenytt med hytteskjøte	230
Ukesekken	212	OF-rapport	232
Bridge	213	Fra Studentutvalget	232
«Onkel» Cato informerer	214	Eventyr	235
Tips for å finne en bra tannlege	215	Arab Top Twenty	235
Utsnitt fra menneskets fysiske liv	217	Kjendis-toppen	237
		Noen som passer for meg	240

Deadline neste nr.: 22. januar.

◀ COPYRIGHT ▶

3 nye hjelpemidler i profylaksearbeidet

De tre nye tannpleiesettene fra Jordan har forskjellig innhold som er naturlig tilpasset de respektive pasientkategorier. Ved daglig bruk og riktig bruk av tannpleiesettene er pasienten sikret en fullgod munnhigiene. Settene er pakket i praktiske plastetui med rom for de enkelte hjelpemidlene.

For barn 3-12 år:

- 1 barnetannbørste med rett bust
- 1 munnspeil
- 1 prøvetube fluortannpasta
- 4 innfargingstabletter
- ca. 4 m tanntråd
- 3 Jonatann-merker (lekesaker)
- 1 informasjons-brosjyre

For ungdom og voksne:

- 1 tannbørste (myk med rett bust)
- 1 interbrush
- 1 munnspeil
- 1 prøvetube fluortannpasta
- 4 innfargingstabletter
- ca. 4 m tanntråd
- 1 plate tannstikkere
- 1 informasjons-brosjyre

For voksne med tannløsnings sykdommer:

- 1 tannbørste (myk med rett bust)
- 1 interbrush
- 2 interdentalborster
- 1 munnspeil
- 1 prøvetube fluortannpasta
- 4 innfargingstabletter
- 1 plate tannstikkere
- 1 informasjons-brosjyre

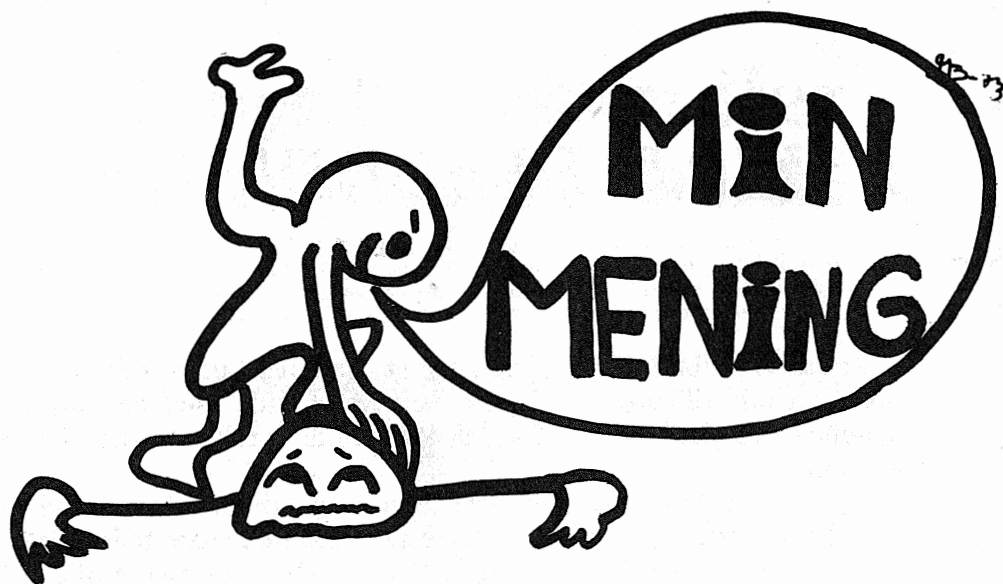
Jordan vet hvordan

KJÆRE LESERE!

I går var vi på ball. Det var noe annet, det. Jeg kunne reist meg og holdt en tale til ære for alle de fargesprakende med de glitrende øynene — så deilig fjerne fra den knugende borring — med likevel de samme.

Og selv om hovedtalen var om tenner og tabber i tenner, så var det liksom ikke fagprat — det bare uttrykte den store fellesfølelsen det gir å prate om ting vi er samlet om — den velsignede lille røde flekken langt nede i tannen som alltid er like morsom enten du har vært prof. i tredivet år eller er nysådd student. — Og vi skåler og smiler lurt med en liten «lissomhemmelighet» i den ene øyekroken. Og så synger vi phantombbrigaden, og ord som porøsiteter og kroner som krøp, sånt som ellers skjærer i øret, det klinger nå som harper i hodet. Ække det rart.

Og så leker vi — med opptog med elefanter og rare klær og dødinghoder og ordensutdelinger, og det er så høytidelig at det farer en liten siksakgysning nedover ryggen. Og jeg svelger og ser opp i taket på gullrosettene som bare minner *litt* om KK-skjeletter mens trompeten spiller Maria Stuarts inntogsmarsj eller noe sånt. Og hele den gemene hob står med eventyr i blikket som følger opptoget ut. Og det lyser at vi er ikke så kjedelige likevel.

Brev til en ukjent.

Pervers, det er det du er! Ingen av oss har sett deg. Men vi *vet* nok hva du gjør. Vi ser spor etter deg hver dag. Åh — vi er så forbanna på deg at vi koker! Kan du ikke komme fram å forklare hva vitsen er? Du ødelegger miljøet, gjør du! Ikke det at det er sånn stor vennlig samarbeidsvilje fra før av. Men du får oss til å legge skylda på hverandre. Skuler stygt på alle som er der inne. Er det han, tro? (Typisk han-lig legning, det der.) Nei, han går til vasken etterpå. Det *var* reine boller om morran. Men når en stakkar kommer inn midt i økta, mens pasienten venter sukkende i stolen, for å gipse inn et nytt bitt i artikulatoren e.l. Da har du allerede vært der. Åh-ja. Jeg kan se deg så tydelig. Du står der og gjemmer deg, fniser litt, til alle er gått ut. Så, kjapt, fort, *alle* bollene fram. Litt vann, så gul gips i en, hvit i de to neste, gul i den tredje. Et slags rituale i fykende fart. Med en dærsl salt. Skal stivne fort. Vasker hendene pent mens det stivner. Tørker bort alle spor. Stable skapet fullt med stivna gipsboller. Hvilken glede! Hvilken?

Hvem er du egentlig? Kanskje ikke student. For da hadde du visst hvor jævli det er

å måtte skrape ren en bolle med stivna gips når du er så trøtt og lei hele stedet på slutten av økta. At du egentlig bare kunne tråkka på avtrykket og gått hjem, da. Men en angrer seg dagen etter, skjønner du. Kjæreste deg, kan du ikke vise litt barmhjertighet med oss? Medmenneskelig omtanke — bare litt?

Åh — hadde vi bare fått tak i deg skulle vi satt deg på huet i ei tønne med nyrørt gips og latt det stivne!

Men *du* føler deg vel helt uskyldig,, *du*?!!!!

Med hilsen og på vegne av flere.

Forresten.

PS! Er du egentlig pervers, eller ville det hjelpe med f.eks. en liten underskriftskampanje mot dine gjøremål?

Hilsen, på vegne av flere.

Forresten.

PPS også: Hvis du ikke slutter med det fjollet omgående, så har vi våre metoder, du er nok pervers!

På vegne av
hilsen Ingrid

Intervju med Kortoe

Den som har gått gjennom tannlegestudiet de siste 9 år og likevel ikke kjenner Kortoe vil måtte mistenkes for å passe bedre på en institusjon for sovende våkne enn her på huset. Hun forsvinner ikke i mengden!

Vet dere hvem som er årsak til at tannlegestudentene på Blindern i dag har eget kjøleskap, egne kaffekokere, eget koppeskap, skoskap og muligheter for å lese lørdager og søndager? Og hvem er det som setter et usannsynlig maskinen i sving hvis en student på en eller annen måte kan hjelpes?

Tidens Tann stakk innom kontoret til svaret på ovenfor nevnte spørsmål for å slå av en liten prat. Der blir man alltid godt mot-tatt.

TT: «Førnavn!»

IK: «Inger.»

TT: «Fødested?»

IK: «Oslo. Oslojente, oslopatriot, men ikke osloidiot. Jeg har bodd her hele mitt liv. Men Bergen er min drømmeby. Der er menneskene hyggelige og utadvendte. Bergen er bergensere! Oslo er innflyttere! Innflytterne har Oslo, i motsetning til Bergen, tatt seg dårlig av.»

TT: «Stilling ved fakultetet?»

IK: «Førstekontorfullmektig på anatomen. Men jeg er den eneste kontordamen som er ansatt her, så jeg vet ikke hvor den/de 'andre' er. Har vært ansatt her i 9 år.»

TT: «Får vi lov til å stille spørsmål om alder?»

IK: «Du lille vennen min, jeg er fra yngre steinalder, jeg.»

TT: «Hva synes du om dagens tannlegestudenter? Jeg tenker særlig på hvordan de oppfører seg.»

IK: «Studentene mine er de beste på hele universitetet. Det vet alle. Hvis det er noen som tror de vet om noen som er bedre, så kan de ta dem med til meg. Jeg skal teste dem, jeg. De som går 3. året nå er «drømmekullet». 2. året leser for lite, men de klarer seg — og ingen skal komme og si at de virker hustrette! 1. året er arbeidsomme. I det hele tatt synes jeg alle de fem kullene som går her nå er topp.»

TT: «Det virker som du har gjort, og gjør, mye ulovlig for tannlegestudentene sin skyld! Dette med kaffekjele og kjøleskap er vel ikke akkurat etter reglementets bokstav?»

IK: «Det er mulig at jeg er litt respektløs? Men jeg har arbeidet i staten i 30 år, og erfaring har lært meg at i en byråkratisk situasjon kommer man ikke alltid lengst med søknader og spørsmål. Det man gjør er ganske enkelt å sette i gang med de tiltakene man mener er rimelige — og så setter man seg ned og venter på reaksjoner. Kommer det ingen reaksjoner, er saken grei. I motsatt fall må saken bare tas opp. Jeg fikk tak i et brukt kjøleskap. Hver fredag tømmer jeg det for skrot og gammel melk, slik at studentene ikke skal få klage.

Vannkjelen var et problem. Administrasjonen ville ikke gå med på den. Sa at tannlegestudentene kunne bruke kantina slik som de andre studentene. Men jeg ringte til brannsjefen og spurte han om lov til å koke vann, og han sa ja. Dessuten har prof. Dahl skaffet brannsikre bord som kjelene står på. Studentene bør jo kunne få seg en kopp varm kaffi eller te seint om kvelden når kantina er stengt. Mange av studentene er her til 21.45. «Nøkkelhistorien» er en avtale mellom vakt- og budsjeff Ellingsen og meg. Så lenge studentene holder seg til de reglene som er satt opp i forbindelse med opphold på lesesalen lørdager og søndager, vil avtalen stå ved lag. Jeg har bakvakt lørdager og søndager for å sikre studentene denne lese muligheten i fremtiden.

Tannlegestudentene har forelesninger fra 08.15 til 16.00. Det er mye. De fleste er nødt til å ta week-endene til hjelp for å kunne komme gjennom pensum på en tilfredsstillende måte. Derfor mener jeg det er svært viktig å opprettholde den nåværende ordning med muligheter for lesing lørdager og søndager. Alt i alt tror jeg ikke jeg gjør så mye ulovlig, for det jeg tar opp går som regel gjennom — administrasjonen vet at jeg har Blinderns beste ungdom.»

TT: «Takk for det. Håper vi gjør oss for tjent til en slik karakteristik. Er du politisk interessert?»

IK: «Som gjennomsnittet, tenker jeg. Leser Aftenposten.»

TT: «Kvinnesak!»

IK: «I alle fall ikke sånn som det skitne, stygge huset, Kvinnehuset heter det visst. Likhet på rimelige områder er jeg for; lik lønn for likt arbeid og slikt.»

TT: «Hobbyer!»

IK: «Jeg har alltid hatt mange hobbyer. Akkurat nå: musikk, porselensmaling. Dessuten driver jeg med manuskriptet til en bok.»

TT: «Hva handler boken om?»

IK: «Vent å se — hvis den da i hele tatt kommer ut. Dessuten leser jeg nå til interiørarkitekt. Regner med å bli ferdig den dagen jeg kan reise med pensjonslapp på trikken. Jeg liker også å reise. I England har jeg både arbeidet og gått på skole.»

TT: «Glad i øl?»

IK: «Neeei — og ikke tobakk. Men vin — for kosens skyld.»

TT: «Når var du sist full?»

IK: «Det var på juletreffest i finansdepartementet i 1946. Første og siste gang. Faren til en på pyggkullet var byråsjef der den gangen, og med på festen!!»

TT: «Har du til slutt noen råd til «barna dine» på preklinisk.» (Kortoe kaller nemlig tannlegestudentene for barna sine!)

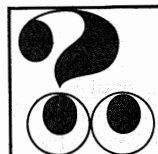
IK: «Finn dere gode venner, skap samhold. Ha kontakt med hverandre også etter endt arbeidsdag på Blindern. Det gjør et hardt studium lettere, og dere får venner og gode minner for resten av livet.»

— — —
Undertegnede takker på vegne av Tidens Tann og seg selv for intervjuet.

Helge Lysne.

Om brækreflekser

En kollega spørger: *En af mine patienter får voldsomme brækreflekser, hver gang han putter en tandbørste i munden. Hvad skyldes denne tilstand, og hvordan kan patienten hjælpes?*

Svar: brækreflekser eller livlige svælgreflekser betegnes på latin: hyperreflexia pharyngis. I angelsaksisk litteratur anvendes udtrykkene »gagging« eller sjældnere »retching«; også udtrykket »a ticklish throat« kan forekomme.

De fleste kender fornemmelsen, hvis en finger stikkes i halsen. I hvert fald er det en dagligdags begivenhed i tandlæge- eller øre-næse-halslægepraksis, hvor et fremmedlegeme kommer i berøring med den bløde gane, svælgets bagvæg eller tungeroden. Fra den følsomme slimhinde, som innerveres fra plexus pharyngeus (n. glossopharyngeus, n. vagus og rami laryngopharyngei fra truncus sympathicus) føres sensitive impulser til brækcentret i hjernestammen; herfra udløses motoriske impulser gennem flere hjernenerver (nr. 5, 7, 9, 10 og 12) og gennem de spinalnerver, der innervierer diafragma og bugmusklerne.

Det skal i denne forbindelse nævnes, at svælgets og den bløde ganes muskler alle motorisk innerveres fra plexus pharyngeus med

undtagelse af m. stylopharyngeus, der direkte modtager nerveforsyning fra n. glossopharyngeus, og m. tensor veli palatini, der innerveres fra n. mandibularis. Sidstnævnte forhold har betydning, idet tonus i den bløde gane er forøget ved kæbedysfunktionssyndromet, hvor impulsaktiviteten i n. trigeminus generelt er øget.

Brækcentret, som ikke må forveksles med den kemoreceptoriske triggerzone (CTZ), ligger i medulla oblongata i tæt relation til nucleus dorsalis motorius n. vagi. Ved stimulation af brækcentret optræder der følgende refleksaktivitet²: 1) en dyb indånding, 2) os hyoideum og larynx løftes, hvorved indgangen til øsofagus åbnes, 3) glottis lukkes, og 4) den bløde gane hæves for at spærre for choanae og nasopharynx. 5) Dernæst følger en kraftig, nedadrettet kontraktion af diafragma samtidig med kontraktion af alle abdominalmuskler. Mavesækken udsættes herved for tryk, og da sfinktermusklen imellem ventriklen og øsofagus afslappes, presses mavesækkens indhold op i øsofagus med opkastning til følge.

Årsager til brækreflekser

For oversigtens skyld inddeles årsagerne til brækreflekser i somatogene og psykogene⁴.

Somatogene årsager

Lokale

Optræder ved direkte stimulation af receptorer i slimhinden på tungen bageste trediedel, den bløde gane, fauces og svælgets bagvæg som følge af berøring f.eks. digital undersøgelse og palpation, røntgenfilm, tandbørste, brug af mundspejl eller tungespatel, aftryksprocedurer, overekstenderede proteser eller proteser med lidt plads til tungen (for lille tungerum), idet tungen presses bagud mod svælgets bagvæg.

Bilateral lokalanalgetisk blokade ved foramen palatinum majus medfører bl.a. også bedøvelse af nn. palatini posteriores, der forsyner oralsiden af palatum molle med sensitive grene. På grund af manglende sensibilitet i uvula og en posterior diffusion af analgesivæskens, der resulterer i en let forbigående parese af musklerne i den bløde gane, vil denne »hænge«, og det kan irritere radix linguae med livlige svælgreflekser til følge. Tilstanden er midlertidig og forsvinder hurtigere end bløddelsanalgesien. Endeligt kan irritationstærsklen sænkes ved overfladiske inflammationstilstande i området som f.eks. en kronisk faryngit eller tonsillit.

Indirekte lokale somatogene år-

sager til brækreflekser skal søges i bidhøjden på proteser. Ved for stor bidhøjde optræder der før eller senere spasmer i mandiblen elevatormuskler og i synkemuskulaturen. Som tidligere omtalt vil også tonus i m. tensor veli palatini øges, og da dette medfører, at den bløde gane presses imod bagkanten af en overkæbeprotese, vil protesen føles at være overekstenderet i posterior retning med øget refleksaktivitet til følge.

Systemiske

Forskellige emetiske stoffer stimulerer kemoreceptor triggerzonen (CTZ)⁶. Det drejer sig om morfin, apomorfin og visse anæstetiske gasser. CTZ kan også stimuleres ved uræmi, diabetisk ketoacidose og høj serumkoncentration af østrogen, f.eks. graviditet eller P-piller. Forgiftninger forårsaget af alkohol eller fødevarer kan medføre brækreflekser. Endeligt kan selve brækcentret direkte stimuleres ved intens smerte, ubehagelige lugt- eller synsindtryk, transport-syge, Menière's sygdom og ved forhøjet intrakranielt tryk (hjerne-traumer, tumorer, blødninger, etc.) samt ved en del infektionssygdomme.

Psykogene årsager

»Nervøst-betinget« svælgrefleksaktivitet er vel den hyppigste grund til dette kedelige problem, kedeligt fordi både patient, tandlæge og omgivelser er stærkt generet af det. Stresssituationer, ængstelse, frygt, neuroser, etc. medfører øget aktivitet i det limbiske system og i det sympatiske system, hvorved aktiviteten i formatio reticularis generelt forhøjes. Det resulterer i øget refleksaktivitet, in casu brækreflekser,

fordi patienten har fokuseret psyken i og omkring svælget. Det mindste stimulus i dette område vil udløse uforholdsmæssige voldsomme reaktioner. Der er altså tale om centrerede afværgereflekser, som ofte vedligeholdes eller udbygges i en sådan grad, at blot tanken om et givet stimulus (en bestemt lugt, tandbørstning osv.) kan udløse kraftig refleksaktivitet. Man må forstå, at disse patienter virkelig er generet af deres problem og gerne vil gøre en positiv indsats for at blive ubehaget kvit. Men de har hidtil manglet en forståelse af tilstanden og en forståelse for situationen.

Behandling af brækreflekser

Kausal terapi

I tilfælde af oplagte årsager til refleksaktiviteten, som f.eks. overekstenderede proteser, og det gælder såvel over- som underkæbeprotoser, må disse årsager naturligvis fjernes. Hvis problemet fortsætter efter sufficient aflastning af proteserne (beslibning ved Ah-linje, tuberoområdet eller linguale vinger samt reduktion af orale cuspides), bør bidhøjden nøje fastlægges. En 1–2 mm for stor bidhøjde er nok til, at svælgrefleksaktiviteten udløses. En korrekt bidhøjde er derfor en forudsætning for at opnå et godt resultat⁴. I andre tilfælde, hvor det er klart, at CTZ eller brækcentret stimuleres, må årsagen erkendes og forsøges elimineret, såfremt det er muligt.

Farmakologisk terapi

Lokal applikation

Brækrefleksaktiviteten kan effektivt reduceres ved *overfladeanalgesi* af stimulationszonerne i den blø-

de gane, tungeroden og svælget. Hertil kan anvendes lokalanalgetika i sprayform, salveform, viskøs opløsning eller sugetabletter^{1,3,7}. Sprayapplikation er mindre hensigtsmæssigt på grund af dels kortvarig effekt, dels risiko for inhalation af præparatet, hvorved larynx' beskyttelsesreflekser midlertidigt hæmmes. Sugetabletter som tabl. benzocaini 0,1 g kan anvendes i en kortere periode men indebærer risiko for allergi.

Mest effektivt appliceres det lokalanalgetiske middel ved mundskylning med viskøs opløsning, f.eks. Xylocain® Opløsning viskøs 2 %, Leostesin® Mikstur 2 %, mucilago lidocaini 2 % eller Carbocain-Thesit® Gel 1,5 %. En teskefuld af præparatet opføres i vand (ca. 10 ml), og patienten anmodes om at gurgle med blandingen i ca. 2 min., f.eks. inden tandbehandling, aftryksprocedurer eller tandbørstning.

Opstår brækreflekser specielt ved indsættelse af en overprotese kan protesens Ah-område påsmøres lokalanalgetisk salve, f.eks. Leostesin® Salve 5 %, ung. lidocaini 5 % eller Xylocain® Salve 5 %. Salvepåsmøringen kan gentages flere gange dagligt. Tetrakain eller kokain bør på grund af toksiske egenskaber ikke anvendes til dette formål.

Visse antihistaminika kan i opløsning fremkalde en overfladeanalgesi, som kan udnyttes i de tilfælde, hvor patienten ikke kan tåle lokalanalgetika¹.

Systemisk farmakoterapi

Sedativa. Den nervøst-betingede hyperrefleksi kan ofte effektivt undertrykkes ved en let sedering af patienten med benzodiazepinderivat i 2–3 uger, f.eks. tabl. Teso-

lid[®] 2 mg, 1 tabl. 3 × dgl. Denne dosis vil kun i ringe grad hindre individets normale aktiviteter, men vil altså være sufficient til reduktion af refleksaktiviteten.

En voldsom refleksaktivitet ved tandbehandling kan nedsættes ved en kraftig præmedicinering, f.eks. med tabl. Stesolid 10 mg, 2 tabl. indtages 1/2 time før behandling. Patienten skal naturligvis være ledsaget af en ansvarlig voksen person i denne situation. Kvælstofforilteanalgesi kan forsøges, men det er en forudsætning, at induktionen foregår langsomt (10–12 min.), og at koncentrationen af N₂O på intet tidspunkt når over 50 %. For høj koncentration givet for hurtigt kan fremkalde en let eksitation, en tilstand, der medfører forøget refleksaktivitet, eftersom de hæmmende funktioner af formatio reticularis er undertrykt, og de fremmende impulser dominerer.

En faktor, som kan forøge eller forværre opkastningsreflekserne, er det viskøse, trådtrækkende spyt fra de mukøse ganekirtler. Spytets konsistens ændres i fysisk henseende som følge af stresssituationen, der resulterer i øget sympatisk aktivitet. Patienten er jo på forhånd klar over problemet, hvilket øger nervøsiteten. Det er derfor anbefalelsesværdigt at lade patienten skylle munden grundigt med en opløsning af natriumbikarbonat, 1 teskefuld i et glas vand, umiddelbart inden aftrykstagnin-

gen. Ydermere forbedres kvaliteten af aftrykket⁵.

Psykoterapi

Denne omfatter to aspekter. Patienten må først informeres om, hvorfor han/hun lider af livlig refleksaktivitet. Dernæst må man prøve at aflede opmærksomheden fra svælget i de tilfælde, hvor der forekommer stimulation under tandbehandling. Dette kan gøres ved at anmode patienten om skiftevis at løfte højre og venstre ben, således at koncentrationsevnen fokuseres på den motoriske aktivitet i underekstremiteterne. Effekten kan forhøjes ved at bede patienten om at tage nogle dybe åndedrag og så holde vejret så længe som muligt. Brækreflekser ved tandbørstning kan forsøges behandlet på samme vis.

En rolig og afslappet atmosfære, hvor tandlægen udtrykker sin forståelse for patientens problem er vigtig, hvorimod irritation og forjæghed fra tandlægens side forværrer situationen. Patienten vil afgjort føle sig bedre tilpas, hvis man har erkendt situationen og akcepteret risikoen for en opkastning, f.eks. ved at give patienten en kapsel eller skål i hånden, have et sug parat, anvende et forklæde, etc. Disse forholdsregler kan synes at være banale men er ikke destomindre af stor betydning, fordi patienten derved føler og erkender tand-

lægens sympati og forståelse for problemet.

Irrefraktære tilfælde af opkastningsreflekser hos helprotesebærende har man specielt fra amerikansk side søgt at løse ved at fjerne hele ganepartiet og om nødvendigt tuberosområdet på protesen. Den mangelfulde retention og stabilitet af protesen afhjælpes ved at fiksere protesen til enossøse implantater⁸. Metodens effektivitet og anvendelighed er dog endnu ikke sikkert bevist.

Jens Kølsten Petersen

Litteratur

1. *Accepted Dental Therapeutics*. 36th ed. American Dental Association, Chicago 1975, p. 104.
2. *Guyton, A. C.: Textbook of medical physiology*. 3rd ed. W. B. Saunders Comp., Philadelphia 1966, p. 924–927.
3. *Kay, L. W.: Drugs in dentistry*. 2nd ed. John Wright & Sons Ltd., Bristol 1972, p. 260.
4. *Krol, A. J.: Gagging – causes and treatment*. In: *Goldman, H. M., Forrest, S. P., Byrd, D. L. & McDonald, R. E.: Current therapy in dentistry*. Vol. 2. The C. V. Mosby Comp., St. Louis 1966, p. 173–180.
5. *Lammie, G. A.: Full dentures*. Blackwell Scientific Publications, Oxford 1956, p. 196–197.
6. *Petersen, J. K.: Præmedicinering i odontologisk praksis*. *Narkotika. Tandlægebladet* 1976: 80: 446–450.
7. *Petersen, J. K.: Lokalanalgetika i odontologisk praksis*. *Overfladeanalgesi. Tandlægebladet* 1975: 79: 623–628.
8. *Zuckerman, J. & Goldberg, A.: Mucosal inserts solve gagging problem*. *Oral Implantol.* 1974: 4: 343–344.

«Hold-munnen-ren»-

aksjonen 1976

(Pusteøvelse)

Hva kan man gjøre med en hel tannlegesko­le full av personale, lærere og studenter til sin rådighet for en dag, og med byen full av plaque, uvitenhet og fordommer? Spørsmålet er verd å tenke på, særlig etter høstens arrangement som innbrakte ca. 700 personer (inkludert 100 inviterte barnehagebarn) til et apparat med kapasitet for opp til to og et halvt tusen.

Fra Seglen-utstillingen.

Aksjonen hadde i år som tidligere (første gang i 1972) flere formål, nemlig å markere betydningen av profylakse for publikum, og gi de besøkende råd og vink om sin egen situasjon samt hvordan de best skal kunne hjelpe seg selv. Dessuten var det meningen at studentene skulle få trening i forebyggende arbeid og få anledning til å titte i mange gap i løpet av kort tid.

Det formelle startskudd for forberedelse­ne gikk allerede i vår da fakultetsrådet vedtok å gi bort en dag til profylaksetiltak i studentregi, etter initiativ fra SU og OF. Aksjonskomitéen ble dannet, med Arndt Jahr Grønstedt som formann.

I løpet av sommerferien ble det skrevet tiggerbrev til firmaer i «bransjen», disse ble senere ringt opp. Givergleden substansierte seg etter hvert som tomme pappesker ble fulle av profylakse.

Komitéen holdt i høst et par møter hvor det ble bestemt hvilke klinikker som skulle brukes og hvilke attraksjoner innen odontologien som et publikum ville finne interessant. Alle klinikkene ville taes i bruk, barneavd. riktignok bare i noen timer p.g.a. etterutdannelsen for utenlandstannlegene. Dessuten skulle vestibulen inneholde stands med utdeling av brosjyrer, profylaksemateriell, sukkerfritt alternativ og informasjon/administrasjon. Senior-TP + studentene på de to kliniske kull skulle ta seg av pasientene, mens 3.-årsstudenter velvilligst utlånt fra prop. protetikkk skulle virke som guider og pasientvevisere. På aksjonsdagen skulle det være obligatorisk fremmøte som en vanlig dag.

På et møte i fakultetsstyret i september ble søknader om å få bruke 29. september inn-

Fantomhodene får avveksling.

Råd og vink.

fridd, dessuten ble tannlegene Sørensen og Skogedal fra kons. medlemmer av aksjonskomitéen, som foruten Arndt fra før av bestod av senior-TP Hanne Børresen, Lars-Erik Flomstad, Rolf Almås, og undertegnede.

Penger, PR og informasjon innad i fakultetet gjenstod nå. Det første gikk glatt, utgifter til kjøp av brosjyrer hos Norsk Tannvern ble dekket av Universitetet og Fakultetet tross dårlig økonomi, og Tannlegeforeningen tross sen søknad. Stort annet trengtes ikke særlig penger til, siden aksjonen ville gå i den vanlige arbeidstiden for de ansatte og alt annet utstyr kom rekandes på fjøler.

Et par av de kåteste (her i betydningen PR-kåt) medlemmene i aksjonskomitéen tok bilder av hverandre, og dro rundt til dagsavisene med illustrert pressemelding (alle fikk, 19 aviser i alt med stort og smått (og rødt og blått), men ikke alle ville ha) og bønn om fylldig innlegg på strategisk plass noen dager før dagen. Her fulgte nok Aftenposten best opp, med Dagbladet som desidert dårligst: Tre linjer på bysiden. Nitimen og Østlandssendingen fikk også eksklusive intervjuer hvor hele Norges land ble invitert til kosetund hos tannlegene. PR-opplegget ble avrundet med utdeling av 800 løpesedler i byen midt i lørdagsrushet.

Informasjon i eget hus kan ofte være vanskeligere enn det virker, og dét var det. Kun få dager før avspark var det enkelte som lurte på om det ikke var no'n sånne aksjons-

greier eller no' sånt snart. Dette etter én skriftlig beskjed ang. dagen, opprop på forelesninger, plakater over hele skolen, samt nøyaktig instruks om hvordan og hvor de skulle forholde seg. Dog var slike henvendelser i mindretall og fremmøtet 29. var bra.

Selve dagen gikk som smurt, uten klikk i opplegget. Dette kan nok delvis skyldes at alle hadde god tid siden det var så få besøkende. Publikum virket stort sett fornøyd, de fleste som så tannlege Seglens gamle utstyr fikk seg et ordentlig gys, og de som prøvde seg på preparering i frasacotenner fikk forhåpentlig en liten anelse om tannlegers vanskelige (arbeids-)stilling. Lysbilde-show var det i seminarrom 141, med prof. Wærhaugs utmerkede AV-programmer, og i store auditorium viste direktør Ringdal fra tannvernet film om Karius og Baktus for barnehagebarna. På barneavdelingen var det forøvrig et spesielt opplegg for de inviterte barna, med lek og annen aktivisering, og film som dagens høydepunkt. Dette lot til å være meget vellykket, og hadde sikkert også verdi som profylaksetiltak.

Vårt største problem på aksjonsdagen var altså det dårlige fremmøtet, tross god PR. Studentene som hadde fått anvist plass på perio og protetikk fikk lite å gjøre, for de fleste som kom var eldre og ble vist til heisen i nybygget. De med plass på Kjeveort'en fikk derfor mer bruk for brosjyrer og diaplaque som var lagt ut på hver plass. I skranken på

Fagfolk i fagprat.

hver klinikk var det lagt ut lister over tannleger i Oslo og omegn som tok imot nye pasienter, men disse ble også lite brukt. Å holde aksjoner i tidsrommet 9—16 på en vanlig hverdag hjalp kanskje ikke så mye på fremmøtet eller aldersfordelingen hos de som kom.

Der hvor det var lagt ut spørreskjemaer til studentene ble disse stort sett besvart, og svarene stemte godt overens med det man kunne tenke seg på forhånd: De fleste publikummere kom for å få en karieskontroll.

Noen få kom for å få sjekket andre tannlegers arbeid.

Omtrent halvparten gikk regelmessig til tannlege, og de hadde varierende behand-

lingsbehov når de kom til skolen. De fleste besøkende hadde fått vite om aksjonen via avisene.

Så og si *alle* hadde behov for instruksjon og motivasjon.

Studentene likte stort sett dette avbruddet i rutinen, men de fleste ville nok ha litt mer å gjøre. En del klaget (berettiget!) over at de ikke fikk anledning til å foreta enklere depurasjon. (Steriliseringene hadde nemlig fått beskjed om kun å utlevere speil og sonde for å hindre vanlig pasientbehandling.) Noen ville ha lengre åpningstid, og det er nok ikke dumt, men det er vanskelig å arrangere.

For fremtiden ville det kanskje være nyttig å se litt på hvilke resultater som kan oppnåes med de ressurser vi har en slik dag. En mulighet ville kanskje være å ofre «kontakten med grasrota» til fordel for noe mer effektivt. Man kunne f.eks. bruke dagen til å invitere lærere/lærerskolestud., tannpleiere og andre som i noen grad er ansvarlig for andre folks tannhelse. Aktuelle grupper ville også være barnehageklasser som i år, og gravide på svangerskapskurs. Muligens kan en profylaksedag med på forhånd fastlagt opplegg for disse spesielle delene av befolkningen gi et større «profylaktisk utbytte» enn den aksjonsform som hittil har vært valgt. Forslag om dette mottas gjerne av undertegnede, som med dette takker for hjelpen den 29. september.

Harald Solem, 11. term.

1 år går så fort! Vi har 14 examener, og mandag er vi på skolen til 6 med From. Vi ved øverste bordrekke i kantinen. Ved veggen. Vi som *bare* er KS. Vi som som har obligatoriske hvite hatter. Vi KS-fjols? Men hvvva *er* en excavator da? — Og skal du ha 8 amalgam på én gang, — som du vil, men kkkanskje

LITT FRA KS

den blir for tørr da, før du blir ferdig, og så kanskje den fraktu . . . lerer (var det det det het). Å alle de dumme odonto-fjolsene! — Men de er jo OK også . . . av og til . . . når de smiler, og sier jeg trenger deg ikke mer! Og så TP'ene. De er jo tannleger de også nesten. I alle fall tror pasientene det. De skjønner ikke forskjellen.

Og så er det KS. KS kom! KS er du ledig! Pytt san. Så har dere vel litt bruk for oss da, og det er jo bra. — Vi er kanskje ikke så dumme, kanskje bare ganske sjenerte, for den store hvite horden som vi ikke kjenner, — som spiller kort i pausene, — som skjærer gingiva på perio, — som bygger broer på protetik, — som fyller røtter på endo, — som drikker 18 pils i Kjeller'n.

Samarbeid på klinikken blir så lett nummererte operasjoner, som å pusse tennene morgen og kveld.

Men det pulserer en atmosfære rundt oss — kjedelig? — spennende? — hvit. Zink-oksyden henger i luften. 6 mnd. igjen på Geitmyrsveien.

Til KS senior sier KS junior: Lykke til ute!

Hei, Cathrine.

Revurdering av studieplanen for examen philosophicum

Formannen i det interfakultære Rådet for examen philosophicum, professor Guttorm Fløistad, fremla i Rådet 26. mai i år et forslag til ny studieplan, som kort kan skisseres slik:

Obligatoriske deler

1. Filosofihistorie, to varianter: Idéhistorie eller mer spesialisert filosofihistorie
2. Logikk, to varianter: Språkfilosofi eller vitenskapsfilosofi

Valgfri del

3. Emneområder som tar sikte på å dekke spesielle behov i de enkelte fagstudier; eksempler:
Psykologi, vitenskapshistorie, medisinsk etikk, ressurs- og befolkningsproblemer, naturoppfatninger, historieteorier.

Forslaget bygger i prinsippet på Skolekomitéens innstilling av 1973.

Det forutsettes at de enkelte fakulteter er medansvarlige i utformingen, særlig av den valgfrie delen, og at fakultetenes representanter i Rådet vil komme med forslag til emnevalg innenfor denne delen.

Den første diskusjon av studieplanforslaget finner sted på det årlige Spåtind-seminaret i tiden 16.—19. august i år, og det tas sikte på at en revidert og forenklet studieplan kan være ferdig til trykning for studieåret 1977/78.

Det er grunn til å understreke at forslaget gir de enkelte fakulteter større mulighet til å påvirke innholdet av examen philosophicum. Som vårt fakultets representant i Rådet håper jeg at studenter og lærere ved fakultetet vil interessere seg for saken og uttale seg om følgende kommentarer og forslag.

Jeg vil spesielt henwise til A. J.'s artikkel om examen philosophicum under «Min mening» i Tidens Tann nr. 1 i år. Denne inneholder flere synspunkter som jeg her har forsøkt å videreføre innenfor rammen av studieplanforslaget.

Formål og innhold

I sin revurdering av examen philosophicum som obligatorisk prøve for alle studenter legger professor Fløistad vekt på å legitimere de områder og emner som tilbys. Det fremgår av mange uttalelser både fra studenter og lærere at en del av stoffet i det nåværende opplegg virker lite aktuelt både som almindenelse og som forberedelse til fagstudier. Ved vårt fakultet er dette kommet til uttrykk bl.a. i Tidens Tann. Selv om det forekommer at studenter forandrer sin oppfatning i løpet av studiet og senere tillegger examen philosophicum en viss betydning for deres egen utvikling, må det være klart at det er uheldig å begynne sine studier med stoff som ikke umiddelbart engasjerer og heller ikke oppfattes som en «nyttig» del av fagstudiet.

Mange studenter har på forhånd svake eller uklare motiver for sitt valg av fagstudium. Til de lukkede studier vil det alltid søke en del skoleflinke, men lite modne studenter. Dette gjelder også vårt fakultet. Det geografiske skillet mellom preklinikk og klinikk og vår horisontalt delte studieplan bidrar til at mange føler seg usikre i begynnelsen av studiet. Det er viktig å hjelpe nye studenter til å klargjøre sine motiver for å studere odontologi, og her mener jeg at noe må kunne oppnås gjennom examen philosophicum. Det kan ikke være et tilstrekkelig argument for et obli-

gatorisk forberedende studium at det skal utgjøre en motvekt mot et snevert fagstudium; examen philosophicum har sin berettigelse hvis den omfatter filosofiske problemstillinger som angår fagstudiet, og derved bidrar til at valget av studium blir mer bevisst.

Man må regne med at de studenter som utdannes ved vårt fakultet i de nærmeste år, vil bli beskjeftiget med varierende oppgaver innenfor tannhelsetjenesten og muligens også i det øvrige helsevesen. Også av den grunn bør man gjennom examen philosophicum forsøke å sette studiet i et større perspektiv, både menneskelig og faglig.

I sin utredning om Samfunnsodontologiens plass ved Det odontologiske fakultet i Oslo nevner professor Leif Arne Heløe at det kan komme på tale å samarbeide innføringskurset i samfunnsodontologi med forberedende undervisning. Det vil være naturlig at examen philosophicum gir den generelle bakgrunn for å studere det idémessige grunnlag for samfunnsodontologien. Muligens kan aktuelle emner til dette hentes både fra filosofihistorie, etikk og psykologi. I alle fall er det ingen konflikt mellom studentenes behov for å klargjøre sine motiver og Fakultetets eventuelle ønske om en orientering mot det samfunnsodontologiske fagområde. Som det påpekes av professor Heløe, har Fakultetet gitt sin Studieplankomité et mandat som antyder at samfunnsodontologi «minst like meget som å være et eget fagområde, også er en holdning til tannlegeyrket». Hvis Fakultetet ønsker studenter som har et klart sosialt motiv for studiet, bør dette tilstrebes allerede gjennom de emner som tilbys ved examen philosophicum.

Emner for valgfri del

De formål som er skissert foran, kan oppfylles gjennom emner fra en rekke forskjellige områder. Av de eksempler som nevnes i studieplanforslaget, er psykologi (individual- og sosial-), videnskapshistorie, medisinsk etikk og naturoppfatninger aktuelle områder for våre studenter. Det er viktig at emnene ikke er for store, og at det finnes egnede tekster. Det siste later ikke til å være noe problem, da en mengde populærvitenskapelige

og -filosofiske billigbøker kommer på markedet hvert år.

For å illustrere at spørsmål som angår odontologi i teori og praksis, kan belyses fra flere kanter og med basis i flere fagområder, vil jeg nevne et par eksempler:

Spørsmålet om hva som er «naturlig» beskjeftiger både filosofer og biologer. Selv om begrepene «helse» og «sykdom» i vår kultur blir definert på biologisk grunnlag, er de samtidig filosofiske problemer som hver enkelt helsearbeider blir stilt overfor. Det påstås jo at Aristoteles, som i sin fysikk interesserte seg mest for det «avvikende», har noe av ansvaret for at human medisin og odontologi har vært innstilt på å restaurere og reparere, bringe objektet tilbake til det man har regnet som idealtilstanden. Forebyggende aktiviteter har svakere tradisjon og forutsetter kanskje et klarere motiv. Hva den enkelte student oppfatter som nødvendige eller ønskelige tiltak i forebyggende/helbredende medisin, er vel både psykologisk og etnologisk betinget, men kunnskap om denne sammenhengen kan gjøre hans standpunkter mer bevisste. — Forebyggende helsearbeid må nødvendigvis inkludere studier av betingelsene for en eventuell idealtilstand; til dette trengs både naturfaglig og samfunnsfaglig innsikt. Men de problemer som er knyttet til prioritering av forebyggelse, behandling og/eller restaurering er også rent etiske. — Man kunne tenke seg at den valgfrie delen av examen philosophicum presenterte det idémessige grunnlag for samfunnsodontologien gjennom en analyse av noen fundamentale begreper, som f.eks. helse og sykdom. Det tør være mindre vesentlig om undervisningen blir gitt av en filosof, en psykolog, en videnskapshistoriker eller en medisiner/odontolog, bare den bidrar til refleksjon.

Et annet tema som kan antas å ha motiverende effekt, og som dessuten er av åpenbar faglig nytte, er kommunikasjon. Som et av sine minstemål har nordisk sosialodontologer fastlagt at odontologistudenter ved studiets avslutning skal kunne kommunisere med fagfolk og med befolkningen. Også her kunne man til examen philosophicum ta opp begrensede temaer, f.eks. påvirkning gjennom massemedia og popularisering av viden-

skapelige resultater. Begge disse har både etiske og psykologiske aspekter. Selv om noen studenter velger språkfilosofi og andre videnskapsfilosofi som den obligatoriske logikkdel, skulle det være naturlig å tilby et kommunikasjonsteoretisk tema som valgfri fortsettelse.

Undervisnings- og eksamensformer

Studieplanforslaget går ut på at man opprettholder hovedforelesninger, diskusjonsgrupper og skriftlig eksamen for det obligatoriske fellespensum, og at det hvert semester organiseres forelesninger og grupper for et begrenset, representativt utvalg av emner fra det valgfrie pensum.

Det er dessuten nevnt at studentene bør få anledning til å levere skriftlige arbeider utarbeidet i tilknytning til diskusjonsgruppene, og at et slikt arbeide kan utgjøre selve eksamen i den valgfrie delen. Det siste er en pedagogisk reform som gjentatte ganger har vært

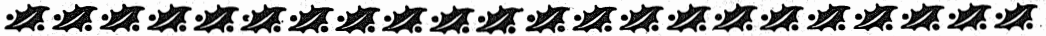
foreslått av lærere ved examen philosophicum. Det er vesentlig at examen philosophicum også blir et kurs i det å studere, og dette forutsetter at studentene aktiviseres i større grad enn det hittil har vært mulig. Skriftlige arbeider fra examen philosophicum skulle kunne bli verdifullt diskusjonsmateriale i senere faser av studiet, for våre studenter først og fremst i tilknytning til undervisningen i samfunnsodontologi og psykologi.

REFERANSER:

Guttorm Fløistad: Revurdering av studieplanen til examen philosophicum. Diskusjonsinnlegg. Vedlegg til referat fra møte i Rådet for examen philosophicum den 26. mai 1976.

A. J.: Min mening. Tidens Tann nr. 1 Årgang 37. Februar 1976, side 257.

Leif Arne Heløe: Samfunnsodontologiens plass ved det odontologiske fakultet i Oslo. Avgitt 12. januar 1976. *Emnekatalog.* Det odontologiske fakultet, Universitetet i Oslo. Mai 1975, side 138.

UKESSEKKEN

Man kan bråstoppe midt i en uke og merke at man har snurpet seg inn i uken — som i en trang sekk — man ser ikke himmelen, hører ikke musikken i ørene, har ikke gode fantasier om morgenen når man strekker seg —. Nei da tar man bare frem den blå boken for å sjekke hvor journalen til den første pasienten ligger. Man skynder seg opp — ser ikke at øynene du møter i speilet er «stresset student»-øyne. Turen til skolen går med målbevisst og innsnurpet innstilling til dagen. Du merker ikke at alle musklene knyter seg en liten smule.

Du nikker halvblidt og uspontant til alle de

andre hvite og merker ikke at alle bevegelsene i garderobeskapet er helautomatiske. I heisen ser alle oppover. (Salige er de som går trappen — thi de merker hjertebank på toppen.) Så nikker du enig og saklig — alvorlig til instruktørens rettleddning — og tenker bare tann — til klokken er tolv. Entusiastisk tannlegestudent på marsj til kantinen. Stirrer ut i luften — —.

Så sier det pang i hodet — du ser den igjen-snurpede ukesekken. Tett igjensnørt i toppen. Da løper du ut — hviner et kykkeliky og klatrer i et tre. Og så blir du kanskje menneske igjen.

BRIDGE

Ved Raggan & Jonh

Sp.: K 6 2
Hj.: E Kn 6
Ru.: E Da 7 4
Kl.: K 5 3
Jens Otto

Sp.: Ess 7 5 3
Hj.: 7
Ru.: 10 8 5 3 2
Kl.: 7 6 2

John

Sp.: Da Kn 4
Hj.: K Da 10 8 5 4 3 2
Ru.: —
Kl.: 9 8

Einar

Raggan
Sp.: 10 9 8
Hj.: 9
Ru.: K Kn 9 6
Kl.: E Da Kn 10 4

Meldingene:

Jens Otto	Einar	Raggan	John
1 grand	2 hj.	dobler	pass
3 ruter	3 hj.	6 ruter	dobler
pass	pass	pass	

I og for seg lite å si på meldingene; spillet er fra en kollokvie i farmakologi. Det måtte være 6 ruter fra meg selv. 3 grand er jo bom-sikker og gir 11 stikk. Det samme gjør jo 6 ruter med 3 hjerter hos John og ikke mer enn 4 trumf. Einar kan jo godt ha bare 6 hjerter og allikevel gjenmelde fargen; dog bør han da ha litt bedre sidestyrke så lenge han ikke gjør forsøk på å stampe oss.

Men med den aktuelle sits og Johns korrekte dobling artet det hele seg annerledes.

Kløver 9 kom ut fra Einar. Jens Otto stakk på egen hånd og prøvde en runde trumf, og da sitsen kom for en dag, gjorde han bare det beste han kunne ut av det og gikk to doble bet (muligens var de sågar redoblet, det har jeg fortrenget). Han spilte kløver E, Da, Kn og John trumfet og Jens Otto trumfet over. Dermed fikk John et ruterstikk ved å stjele hjerten over bordets ruter 6 og John og Einar måtte få et sparstikk hver.

Men spillet kan gjøres annerledes og vi kan unngå den ene beten. Det forutsetter at Jens Otto vet om Johns 5 trumf, han kan vel neppe regne seg til det. Vel, dersom han tar kløver K, Ess, Da og i fjerde stikk kløver knekt fra bordet, trumfer John og Jens Otto hiver en spar. Dermed er John og Jens Otto like lange i trumf. John fortsetter i hjerter og Jens Otto stikker og spiller hjerter til høy trumf. Så følger liten spar til Johns Ess. John fortsetter med spar til K og så i 8. stikk spiller Jens Otto sin siste hjerter til bordets siste høye trumf. Deretter følger trumf fra bordet og John må stikke med tieren hvis ikke vil kløver 10 komme i neste stikk. John vil ikke under noen omstendighet få trumfstikk. Åkke som, så er det nå bet, en fra eller til hvilken rolle spiller det.

Sp.: Kn 8
Hj.: E 5
Ru.: E K Da Kn
Kl.: E D Kn 7 5

N

S

Sp.: K Da 5
Hj.: K 10 6
Ru.: 8 7 4 3
Kl.: 9 4 2

Vest spiller ut hjerter 3.

N	S
2 kløver	2 grand
3 grand	pass rundt

Hvordan skal Syd spille? Stikk hos blinde-mann og spill spar Kn. Kontrakten er sikker så lenge Syd spiller på å etablere to sparstikk og passer på å bevare inntekt til egen hånd. Dersom Syd i stedet stikker utspillet på egen hånd og går løs på kløver, kan han kanskje vinne et stikk eller flere ekstra, men han får problemer dersom Øst har kløver K, 10 fjerde. Å sikre kontrakten er alltid viktigst.

Raggan og John.

Bedriftsøkonom

CATO TORP

Markedsøkonom D. M. A.

Privat: Postboks 2, 1341 Bekkestua

Tlf.: (02) 17 10 52

Distriktssjef

Norsk Kollektiv Pensjonskasse A/S

Kronprinsensgt. 9, Oslo 2 - Tlf.: (02) 33 76 80

ANNONSE

«Onkel» Cato informerer

Innen forsikring opererer en med to begrep: skadeforsikring og livsforsikring. Skadeforsikring kan populært betegnes som ting-forsikring og dekker tap av materielle og immaterielle verdier. Livsforsikring omfatter som ordet tilsier alle mulige forsikringer som er knyttet til en persons liv og helse. I Norsk Kollektiv Pensjonskasse A/S samarbeider vi derfor med Haugesund Sjø for å samordne de forsikringsmessige interesser dere som studenter har, — og også som ferdigutdannede tannleger har.

Av særlig interesse for tannlegestudenter vil jeg nevne hybelforsikring. Enhver som bebor hybel på fremleie vil ha en personlig interesse av å dekke sitt løserø som klær, bøker, radio, sportsutstyr, sykkel osv. som egen forsikring mot mulig skade/tap. Dette vil være nødvendig fordi utleiers eventuelle forsikring ikke omfatter leietakers (tredjemanns) interesse.

En hybelforsikring er en mini kombinert hjemforsikring, — forskjellen er fast forsikringssum og rabattert premie, nemlig kr. 15000 i forsikringssum og premie kr. 27 pr. år.

Begrenset til forsikringssummen er skade/tap ved brann, vann, innbrudd osv. dekket av forsikringen. Tyveri av f.eks. sykkel vil være dekket, under den forutsetning at denne var forsvarlig låst da den ble stjålet. Man kan derfor si at de risiko som en ønsker å ha dekket som privatperson er samlet under én forsikringsform. Likevel skal en være klar over at for kostbart fotoutstyr og smykker vil en ha bruk for spesialforsikring. Årsaken til dette bygger på et klart forhold; nemlig det at tingene ikke alltid befinner seg på det stedet som er forsikret ved det at de medtas på reise utenfor hjemmet. Har en spesiell kameraforsikring eller smykkeforsikring, blir tap erstattet

uansett årsak bortsett fra tap ved grov uaktsomhet som f.eks. direkte gjenglemmelse. Alle andre årsaker til tap er dekket uansett hvor en ferdes.

Hva kreves av forsikring ved finansiering av egen praksis?

Skal en etablere ny praksis eller overta eksisterende kommer følgende forsikringer på tale:

Kontor- og ansvarsforsikring, fagulykkesforsikring (som sikkerhet for opptatt lån), kausjonsforsikring, livsforsikring deponert i bank.

Ved finansiering av egen praksis vil de fleste ha behov for å låne ganske betydelige midler. Oversikt over kapitalbehovet vil fremkomme ved en kostnadsberegning og ut over eventuell egenkapital må kapitalen fremskaffes ved lån direkte i en bank. Normal nedbetalingstid for etableringslån er 10 år. Lånet løper som vanlig gjeldsbrevlån, og sikres mot kausjonsforsikring og livsforsikring. Skadeselskapet som yter kausjonsgarantien, står som garantist ovenfor banken for et avtalt beløp, — og må ved misligholdelse innfri bankens fordring. I dette tilfelle kan selskapet deretter gå på den enkelte tannlege og ta utlegg i de investerte verdier, dvs. utstyr og forbruksmaterieell som utgjør selskapets sikkerhet for lånet. Livsforsikringen som deponeres i banken må minst dekke den totale gjeld og gir banken rett til å kreve forsikringssummen utbetalt til seg ved eventuelt dødsfall uansett dødsårsak. Ved at banken har livsforsikringen som depot, er banken sikret ved dødsfall mot andre mulige krav etter avdøde som privatgjeld, skattegjeld, eventuelle ektefelles krav osv. Fordi livsforsikringssummen utbetales fritatt for inntektsbeskatning og selve polisen er et ihendehaverdokument, gir den banken en reell sidesikkerhet vis-à-vis lånetaker.

Livsforsikring omfatter i sin enkleste form et avtalt beløp (forsikringssum) som utbetales som en engangserstatning ved eventuelt dødsfall eller etter en avtalt tid (oppnådd alder). Til en livsforsikring kan en knytte uførepensjon som sikrer årlig arbeidsinntekt inntil 80 % av denne etter fastsatte regler. De forsikringsformer som her er omtalt gis gjennom Norsk Kollektiv Pensjonskasse A/S og Haugesund Sjø i samarbeid og vi har praktisk erfaring i å løse problemene ved finansiering av egen praksis. Har en aktuelle planer om fremtidig etablering og derfor er interessert i en mer spesifikk orientering, bør en ta kontakt med meg slik at man kan planlegge løsningsen av dette sammen. Det enkleste er da å ringe meg på kontoret, telefon 33 76 80, for å treffe en nærmere avtale.

Oslo, den 5. november 1976.

Cato Torp

*Sakset fra et amerikansk ukeblad
fra sommeren -75.*

For å unngå unødvendig dyrt og inkompetent arbeid på deres tenner, her er

Tips for å finne en bra tannlege

Om du ikke har vært hos tannlegen i det siste fordi du er redd for smerter eller en enorm regning har du stort selskap. Mange mennesker gjør akkurat det samme ofte år etter år. Når en tannpine etter hvert blir så ille at man må oppsøke en tannlege spør vi en venn eller vi slår opp i telefonkatalogen. Om vi er heldige vil tannlegen være snill og kompetent. Men noen tannleger — en minoritet, men dog en vesentlig gruppe er enten inkompetent eller uærlige eller begge deler.

Hvordan kan du unngå disse tannleger. Her er noen gode råd basert på inntrykk fra tannleger, tannlegeskoleinstruktører og forsikrings-selskapskonsulenter.

Først og fremst — ikke ignorer råd fra dine naboer og venner — men vurder det kritisk. Spør hvor lenge de har gått hos sin tannlege. Om de bare har vært der en eller to ganger bør deres inntrykk tillegges mindre vekt enn de som har hatt samme tannlege i mange år. Undersøk også hva slags arbeid tannlegen har gjort. Vær skeptisk om de berømmer ham for smertefri tannekstraksjoner, men gi ham plusspoeng om han insisterte på å bevare tenner de var sikker på de skulle miste. Bortsett fra dette — svarte han pasienten tålmodig. Var regningen rimelig?

Men det er vedre kilder enn Deres venner og naboer. Det beste råd kan komme fra Deres familielege. Spør ham hvem som behandler hans families tenner. Sannsynligvis har han valgt en av de bedre tannleger i Deres nabolag.

Eller, om du bor i nærheten av en tannlegehøyskole, få tak i en telefonkatalog og sjekk fakultetslisten. De menn og kvinner som er valgt til å instruere på skolen er oftest de best kvalifiserte i deres arbeidsområde. Således ved å ringe en instruktør hvis kontor ligger

i nærheten, kan du anskaffe deg en meget bra tannlege.

Et overveiende antall tannleger har egen praksis, enten alene eller med en eller to kontorsøstre. Husk imidlertid de fordeler man får ved å besøke en velkjent tannlegegruppe. Ved at tannlegene deler utgiftene klarer de å holde kostnadene nede, noe som ofte kommer til syne i deres regninger. Viktigere, det er mot gruppens interesser å ha en tannlege i gruppene som er inkompetent.

Din første time hos tannlegen bør fortelle deg mye om tannlegens kompetanse. Vær på vakt om han unnlater å undersøke hele din tannhelsehistorie og din medisinske bakgrunn. Før han starter skal han ha spurt om De er allergisk mot noen form for anestesi, antibiotika, medisiner eller drugs, og om du har hatt diabetes, hemofili, eller hjertefeil. Under alle disse omstendigheter må tannbehandling utføres med forsiktighet.

Noe av det første han gjør er å ta et røntgenbilde. Når han gjør det vil en samvittighetsfull tannlege dekke din kropp med et blyforkle, særlig om du er gravid. Mange tannleger tar ikke denne enkle forholdsregel.

En god tannlege vil aldri være rask første gangen han undersøker Deres tenner. Det kan ta ham opptil en time å gjøre en grundig undersøkelse. Deretter vil han vise Dem tannkartet han har laget og forklare Dem hans behandlingsopplegg, og gi Dem et detaljert prisanslag.

Tannlegeregningen varierer mye fra by til by og fra tannlege til tannlege. Om Deres nye tannleges regninger er høye, så vent ikke med å spørre ham om hvorfor. En samvittighetsfull tannlege vil vanligvis senke sine regninger for pasienter hvis omstendigheter rettferdiggjør dette.

Vær på vakt om deres nye tannlege foreslår tannekstraksjon med en gang. Spør ham om det er mulig å beholde tannen. Det kan oppfattes som det er mer økonomisk riktig å trekke ut tannen enn å gjennomgå en dyr rotkanalbehandling, men husk at selv ikke den beste bro kan erstatte dine tenner. Når en tann er fjernet vil ikke nabotennene være stabile fordi tyggetrykket på broen bæres av de tennene den er festet på. Om De allerede har mistet en del tenner, kan porselenshetter og gullkroner være essensielle som feste for en bro. Men vær meget varsom om Deres tannlege prøver å overtale Dem til å sette på porselen eller krone på deres fronttenner bare for å gi Dem penere smil. For å gjøre dette må han kutte og slipe bort hver tann slik at han kan sementere kronen fast på stumpene. Restene av tennene vil være mye mer sensitive for varme og kulde, og de vil være mye svakere enn før. Verre, kanten av kronen kan samle opp plaque, slik at man får bakterievekst som vil bryte ned resten av tannen eller gi tannkjøtt sykdommer.

For ødelagte fronttenner har tannlegene i dag et alternativ til krone. Ved å slipe av litt av emaljen kan de gjenoppbygge tannen, for å få et bedre, men ikke fullgodt utseende av tannen. Om det er gått av et stort stykke av tannen kan tannlegen i dag restaurere tannens form ved hjelp av plastikkmasser, som er nesten umulig å oppdage.

Det viktigste bevis for at du har funnet en god tannlege vil være at han legger stor vekt på preventiv tannpleie. Han kan eksempelvis skrape av plaque og vise Dem dette, eller han vil vise Dem hvordan man bruker tantråd, for å motvirke plaquedannelse. Mange tannleger går videre enn å undersøke synlige kaviteter. Ved å lakkere tenner med et gjennomsynlig materiale kan de hindre små groper og fissurer fra å utvikle seg til kaviteter.

A. J.

Utsnitt fra menneskets fysiske liv

(To vesentlige kapitler)

Unaturlig tilfredsstillelse af kjønndriften

Den, der ved kjønndriftens tilfredsstillelse ikke følger naturens love og bestemmelser, den, der ved for tidlig eller umaadelig vellyst ødelægger sit legeme og svækker det, saa at det visner hen som straaet for den brændende solhede, den, som endelig handler ganske imod kjønndriftens øiemed, idet han ved dens

tilfredsstillelse gjør forplantelsen umulig, vanærer sit menneskeværd ved unaturlig selvbesmittelse og andre værre end dyriske laster, fortjener med rette navn af en lastefuld, en ukysk. Hvis mord og tyveri er laster, er viselig ukyskhed det ikke mindre, thi intet strider saa meget imod menneskehedens inderste

kjerne som ukyskhed. Naar et menneske overskrider grænserne for tilfredsstillelsen af sine øvrige legemlige fornødenheder, naar han ikke gør andet her i livet end spise, drikke, sove og ikke taler om andet end om at spise, drikke og sove, saa blir han foragtet af sine medmennesker som en elendig skabning; og den, som ikke jager efter andet end nydelse, der ingenlunde er den menneskelige natur saa uundværlig som de ovennævnte, — hvis umaadelige nydelse nedsætter menneskets kraft og værd langt mere end umaadelighed i spise, drikke, og søvn, den, som ikke taler om andet end vellyst, ikke drømmer om andet, end hvad der sigter hen til vellyst, hvis hele livsvirksomhed, hvis hele sjælskraft kun virker hen imod denne ene *dyriske drift* — skulde han ikke være endnu foragteligere? *dyret* handler, drevet af en øieblikkelig *behagelig* følelse; *mennesket* handler, fordi det finder det, som det gør, *godt, godt i og for sig, nu og i dets følger*; det handler ikke efter blot instinkt, det handler efter fornuftigt valg; dets lyksalighed kræver, at det kjender lov og orden.

Men hvem kjender nu lov og orden? børn, børn, som endnu ikke har avlekraft og udviklede kjønnsorganer, driver allerede vellyst; endnu før blomstringen ødelægger selvbesmittelse den spæde plante! Saa snart mandbarheden træder frem med svage spor, forøder ynglingen den allerede i skjøgens arme. I stedet for ved en god hustrus side at skjænke staten en sund befolkning bortødsler manden sin kraft i tilkjøbt vellysts garn og befolker hittebørnshospitaler og kirkegaarde. Selv oldingen stirrer endnu med rindende øine efter liderlige skabninger og løber med rystende knæ efter den spottende kvinde. Naar saadanne mennesker blot lukker munden op, dreier talen sig straks om slibrige gjenstande; vellyst er tanken om dagen, den udmattende drøm om natten. Lader blot en kvindelig skabning sig se paa gaden, tilbydende sin i grunden usle tjeneste, saa løber straks en hær af unge lapse efter hende fra gade til gade. Ikke ved geni eller store handlinger gør manden sin lykke, men ved vellyst! Enten maa han tilfredsstille en liderlig kvindes attraa, eller lade en smuk kone eller søster gaa i forbøn for sig.

Ikke tilfreds med at tilfredsstille sine lyster paa en naturlig maade, slaar den forvorpne endog ind paa de afskyeligste, unaturligste veie. Forfærdelig sandhed, men sandhed er det, at mennesker — mennesker, som regnes til den bedre klasse, vanhelliger naturen ved sodomiteri. Saaledes synker mennesket, det med saa herlige evner begavede menneske, langt under det laveste dyr, følger ikke engang sit dyriske instinkt, ikke at tale om fornuften. I hvor høi grad den afskyelige last selvbesmittelse allerede har grebet om sig hos begge køn, er en kun altfor bekjendt sandhed. I mange byer i det mindste findes der kun faa ynglinge og ikke ret mange unge piger, der ikke ved denne sorte last have ødelagt sin blomstrende ungdom og tilintetgjort det haab, som var knyttet dertil.

Og nu de onder, som denne snigmorderske last bereder menneskeslægten — hvem kan tælle dem? det menneskelige legemes herlighed, den lille verden, som i sig forener skabelsens skønhed og kraft, blir til en mellemting mellem liv og død, til en henvisnende krøbling. Den, som *for tidlig og for ofte* pirrer kjønndriften, for tidlig og for ofte bortødsler sine ædleste safter ved selvbesmittelse og andre udsvævelser, leder hele sin livsstrøm til kjønnsdelene; livets nærende og erstattende kræfter har fuldt op at gjøre med at arbeide for kjønnsdelene og skaffe det tilveie, som disse har forødt. Blodet, ernæringens og vækstens kilde, unddrages nu alle øvrige organer, da det anvendes til at tilberede den altfor store mængde sædvæske; de mangler næring, forblir maa, hindrede i sin udvikling og kraftløse, legemet opnaar ikke sin naturlige størrelse, og i stedet for den skønne menneskeskikkelse fremtræder en sammenskrumpen, tør benrad. Alle dele mangler liv; vellystningens sanser blir sløve, øinene matte, forstanden dum, fantasien uordentlig og kun henvendt paa liderlige billeder, sindsstemningen enten overordentlig pirrelig eller aldeles sløvet. Muskelkræfterne tabes. Vellystningen trættes ved den ringeste bevægelse, sveder ved det ybetydeligste arbeide; hans puls bliver liden og hurtig, lungerne svage og ømtaalige, yderst tilbøielige til blodspytning og den ødelæggende svindsot, maven svag, let overlæst, tarmene tilbøielige til forstoppelse eller

diaré, huden bleggul, rynket, og i en alder, da den maadeholdne yngling først begynder at bli en kraftfuld mand, visner den tidlig modne vellystning hen lig en olding. Hvor mange tredivaarige oldinge møder vi ikke med skrævende ben, med rynket pande, indfalden kind, med et glas for det hule, svækkede øie? Og hvilket syn frembyr de af tidlig vellyst afkræftede piger! I stedet for den fyldige, blomstrende jomfru, blege, magre, flegmatiske skabninger, der sniger sig hen lig spøgelse.

Og hvad kan man vente, naar saadanne mennesker vil forplante sin slægt i en ægteskabelig forbindelse? Hvilke frugter af et ormædt træ? — Der kryber de omkring, de smaa stakler, som allerede i de første maaneder synes at ha tabt lysten til livet, lykkelige, naar døden forbarmer sig over dem i de første dage. Enten blir de ofre for en tidlig hjernevattersot, eller de hentæres af kjertelsyge, eller ogsaa blir de pukkelryggede og vanskabte. Undgaar de med nød en tidlig grav, saa vokser de op som planten under sneen, livløse og svage paa legeme og sjæl, og gjør ved senere forplantelse sine forældres daarskaber uuddelige.

Finder nu den forvildede vellystning ingen belærelse, vedblir han at fremture i lasten, saa iler han med stedse hurtigere skridt sin fordærvelse i møde. Nervernes yderste overspændelse og svækkelse lægger grunden til

sørgelige sygdomme, til martrende hysteri og hypokondri, til mørk melankoli, til afsindighed og epilepsi.

Kjønndelene blir tilsidst saa svækkede, at sædvædsken udgyder sig mod den syges vilje ved den mindste foranledning. En sørgelig tilstand! Neppe lukker den ulykkelige øinene om natten, førend kjønndelene blir unaturlig virksomme og udmatter ham i liderlige drømme. Dette kan gaa saa vidt, at han ogsaa i vaagen tilstand, naar han blot ser en kvindelig skikkelse og selv ved stolgangen og urinladningen lider det omtalte, vigtige tab. Kvinderne hjemses af et langvarigt, deres kræfter fortærende hvidt flod, af for stærk menstruation o.s.v.

Har den ulykkelige tilstand først naaet saa vidt, da indfinder der sig snart en snigende feber; kræfterne udtømmes mere og mere; den ulykkelige ligner et vandrende lig; der paafølger flyvende hede, udmattende nattevædd, diarré; i ryggraden har den syge en følelse, som om myrer krøb i den, eller som om den var ganske tom; fødderne hovner op; han blir aldeles sindssvag og kan dø af en tæring, som man under navn af *rygmarvstæring* adskiller fra andre sygdomme af samme slags*).

*) Til trøst for dem, som paa grund af ungdomsudsvævelser har ond samvittighed, bemærkes, at de ingen *overhængende* fare har at befrygte, saalænge de ikke har pollutioner i vaagen tilstand.

D.n.udg.

Dentalforbruksartikler

STØPEGULL

KVIKKSØLV

RAFFINERING

av gullrester og amalgamrester.

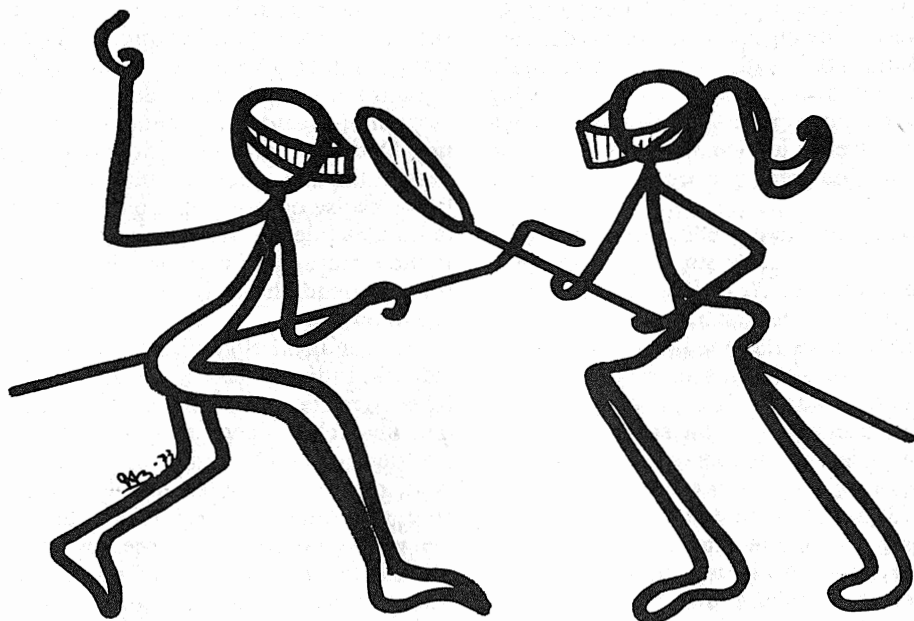
NORSK EDELMETALL

Egil Rambøl

Kr. Augusts gt. 15 A — Tlf. 20 04 24 - 20 04 40

BERGEN — OSLO

Speil & Sånde

14. termin.

Julen nærmer seg med raske skritt og avslutningen av klinikken er også like om hjørnet. Fremdeies dreier det seg for de fleste av oss om å bli ferdig med antall pasienter, antall plater, prepareringer osv. Fagprat, pasienthistorier og brølere fra klinikkene går igjen i våre daglige samtaleemner. Det er nok også mange som lurar på hva framtiden vil bringe.

Stadig nye fagemner må belyses i forelesningsform, dette ser aldri ut til å ta slutt. I stedet for 45 minutters forelesninger har nå prof. Aas innført «40 minutters hardkjør». I nesten alle forelesningene har vi også gleden av Carstens bekreftende spørsmål og fortellinger om hva som stod i boka. Pakkene med forelesninger raser videre og betegnende for situasjonen er at diskusjonene nå er avlyst i forbindelse med avslutningene av pakkene. Prof. Johansen fant i samråd med Rølla og v. der Fehr ut at det kom så lite positivt ut av diskusjonene at de burde sløyfes!

Den siste tiden har det på vårt kull vært en økende motstand mot karaktersystemet som brukes på klinikken. Tilfeldighetene råder og det er vel på tide at også de som setter karakterene i større grad åpner øynene for dette.

Hva som skjer på gifte/forlovelsesfronten vites ikke, men det later til at vi er inne i en rolig periode. Den siste tiden har det vært diverse utflukter, til Emma Hjort med taxi, til Radiumhospitalet og til Ullevål. De fleste må vel være enige i at vi hadde å gjøre med en virkelig positiv kar på kurset på Ullevål, her tenkes på Rake. Saxegaard har vært observert ivrig opptatt på samtlige pakkeforelesninger med sin mikrobåndopptager og sine mikrobånd. Han ble en stund mistenkt for å være CIA-agent, men er nå utenfor mistanke. Jan Engh er av von der Fehr blitt stemplet som bajas; om det er tilfelle at han er dette, kan man vel stille et spørsmålstegn ved. Pedersen glimter til på gruppe D med en vanvittig humor; Sagberg er nå blitt omdøpt til Sagbruk eller Sagblad.

På klinikken er det alltid noen steder der det er hyggeligere å komme enn andre. Det er ikke mange ganger man blir møtt med sure miner og negativ holdning i skranken på protetikkk. Det samme kan vel *ikke* akkurat sies om barneavdelingen. Her råder en noe annen stemning. Det blir langt mellom hvert smil.

Nå som vinteren står for døren håper vi på litt snø til ferien. Noe lesing blir det vel også, selv om de fleste sikkert skal på reisefot. Håper at man møter litt mere uthvilt etter ferien enn det man er nå. Dagene blir lange og over-skuddet om kvelden er ikke stort. Jentefestene på kullet ser ut til å holde fram og det ryktes at det sist vanket mye god ost og gode rundstykker hos Anne Fjeld. Håper alle får gått på ski i jula. Det skal ifølge fru Krogstad være godt for ryggen. Det går mange rykter om behandling og runder på benken på kullet. God juleferie!

11. termin.

Stress? Begynner så smått å skjønne hvorfor folk på 4. året bestandig har vært så «rare». Dette er jo forbanna slitsomt! Pasientene hopper seg opp på alle kanter, og vi må disponere tiden med den største omhu. Hvert ledige minutt må utnyttes fornuftig. Selvfølgelig helst i kantina eller ved fotballspillet. Men siden vi nyter godt av den geniale ordning at protetikklabben stenger kl. 17.00, er det fullt firsprang opp i 3. etasje isteden. Ikke no' dødgang her i gården, nei. Maten smaker da best med gipsstøv på? Alternativt kan man lure inn en bit mellom skrivekrampene på en interessant forelesning. Forøvrig er det ganske plagsomt å lese til eksamen etter en - - - dag.

Farmakologi er nå et avsluttet kapittel. De fleste av oss har skaffet seg nok en odontologisk embedseksamen til tross for at Løkkeper gjorde sitt beste. Gamle travere som lokal-anestesi, acetylsalicylsyre og penicillin ble droppet til fordel for nye og spennende områder. Vrologi og sånn ... Vi venter med lengsel og spenning på hva oralpatologifolket kan finne på ute i mars.

Over til de mer interne anliggende. Først

må Ann-Siri ønskes velkommen hjem fra England. Håper hun finner seg vel til rette!

Ellers er det vel ingen som ikke har hørt at Wencke slo to fluer i en smekk her forleden? Om formiddagen tok hun (prøvde å ta?) eksamen i farmakologi på Rikshospitalet, og om kvelden/natten produserte hun en liten hannpygg. Godt beregnet og sporty gjort! Et godt eksempel for andre som ...?

Et inngått ekteskap må noteres: Mai har arrangert realt trønderbryllup som varte (nesten) «3 heile dager til ende». Har hørt fra folk som vanligvis har greie på den slags at brudgommen bidro med egen produksjon av topp klasse. Et godt eksempel for andre som ...?

Andre som ... er forøvrig bl.a. Anne og Tomm som har tenkt å gjøre det på ordentlig til neste år. 8. januar er visstnok en bra dag for denslags.

Mer rykende ferske nyheter er dessverre ikke å oppdrive i det øyeblikket dead-line overskrides.

For ikke-hyttgjengere kan det imidlertid opplyses at det er blitt servering på Nordmarkas beste nattklubb. Eirik kjører eget grill-show. Biff a là Selbo kan bestilles i badstuen. Gjennomstekt anbefales!!!

Julen står for døren som nesten en måned med fred og ro (for noen). Vær snill med jule-nissen. Ikke skjenk ham alt for mye. Han er en opptatt og god mann som har mye å gjøre.

Vi ses til neste år!

A.

8. termin.

Fra sladrespesialisters synspunkt har perioden vært riktig elendig; ingen å drikke ut og ikke en skarve forlovelse engang. Skjønt det er uvisst hva man kan vente når Anne har flyttet i leilighet sammen med kjæresten! (Kjekk kar i LCV.) Fra nå av er trangbodde Sognsdager talte.

Alle har tapt interessen for patologi og mikrobiologi igjen (bortsett fra Asbjørn da, som dyrker mikro på Blindern), og når materiallæren er stuet godt bort og glemt inntil videre kan to?? Øystein & Co. puste ut og ta en hvil. Velfortjent sykesvi, men sensor får dømme i den saken.

— Og rebusløpentusiaster: neste år kan det bli enda vanskeligere å nå opp i tetklyngen, Kirsten og Terje har nemlig skaffet egen bil. Riktignok VW, men koblet med enorm rebuskapasitet blir de en vond nøtt å knekke (for ikke å si klammer å bøye.)

At Erling svinger seg i dansen og høster laurbær fra fjern og nær er gammelt nytt, men at Lars Petter overveier å gå inn i en Oslo-klubb var det kanskje ikke alle som visste? — Skyldes det den korte veien — eller er det Strømsgodsets nedrykking til 2. div. som ligger bak?

— Og så Klaus da, som har kjørt 3 dagers uke mesteparten av terminen. Han er lynrask når han er der, og har dessuten tysk vennskapsavtale i bakhånd.

Vigdis er ikke like opptatt i telefonen som før — og det var kanskje godt i den travle sisteuka på «plate».

Bjørvik sto forresten over Visekvelden i «Kiælderen» dagen etter eksamen — han fryktet gjentatt publisitet i TT! Den samme Knut stresser ikke på labben heller, han satter på kvalitet og Kirsti imponeres stort.

Forøvrig drøyer vi materiallæra og samler krefter til mastodontballet.

5. termin.

I dag var de blå metallic, med en rødbrun fartsstripe, lange og nifse, kittet til ytterste spiss — «mors» negler. Slik merkes i en småopphisset føreksamenstid. «The Wika-Dahl show» er over for denne gang. Nå bør vi kjenne våre nervebaner like godt som ukependler John kjenner Bergensbanen.

Ikke nytter det å tasse bak våre kvinnelige kullkamerater en sen høstkveld, særlig om man har utilbørlige hensikter, for nå har vi lært om uro-genitalsyst av Dahl. Uro-genital var et kne opp — og ferdig med det. Det er så trygt med praktisk anlagte lærere.

På det personlige plan skjer det lite, man er liksom inne i travet nå, noen traver verre enn andre. Hver dag blir svært lik den andre. Nesten alle er lydige studenter, leser og spiser matpakke og går hjem. En av de få registrerte forandringer er Vera's hårtrim. Fått en rask, kjekk og lettstelt sveis — i vitners nærvær

også komplimentert av alltid nærværende Messelt.

Det neste må vel bli at Johnny V. får time hos byplansjefen og tipser *henne* hvordan Vårherre i bakrus planla ganglion trigermiale, for så å overføre disse erfaringer i et fire-plans kryss over Vålerenga. Kybernetikk kalles det.

Slik er det. Snart er det examen og skiføre. Det blir vel lett føre i begge «disipliner» først på vinteren. Blir vel klisterføre på vårparten. Men, men det er lenge til, så ta *det* med ro. God jul!

Per.

2. termin.

Joda, pyggen gjør det bra! Det ser ikke ut som om tømning av ølkasser i Kiælderen eller utsliting av leseplasser skulle være det minste problem. (En har observert visse personer på 2. året som har klødd seg i hodet og mumlet: «Det var da som bare f. . som 1. året leser!»)

Nå vet vi imidlertid at 2. året på sin side fikk et inngående kjennskap til kortstokken i tilsvarende periode i fjor.) Taps- og vinningskontoen ser ut til å ha gått opp, i hvert fall nesten.

Bjørn K.'s leverpostei ble oppspist av mus på Hytta (ifølge rapporten: små grå mus). Harald I. mistet kaffekjelen i gulvet, men noe varig mén var ikke å finne hverken på Harald eller kjelen. Morten K. dukket forresten opp i ny pels her om dagen. Klær skaper mannen . . .

Hans-Olaf J. sluttet her om dagen, uten å gjøre noe særlig av seg (eller sitt forsvinningsnummer).

Mer vellykket var derimot forsvinningsnummeret til Anne M. og Bjørn G., men de var igjen å observere fem dager senere etter en aldri så liten heisa-tur til våre naboer i øst og sør. Magne B. forlot også hjemlandet en tid, og kom tilbake brun (utvendig).

På *den* fronten har det ikke skjedd mye («den derre»). Pyggene og pygginnene går fremdeles gods adskilt. Man har selvsagt observert Jens Chr. Å. med glimt i øyet, men uten at det ser ut til å få noen respons.

Nei, pygginnene lar seg nok ikke bløffe!

QUACK

TP senior.

De som har lagt merke til at TP-seniorene ser mer enn vanlig stresset ut for tida, har gjort en riktig observasjon. Med «GT-fart» suser de rundt i korridorer og på klinikkene, og skulle noen være så uheldige å komme i deres vei, og få treveis sprøyter og pusse-saker haglende om ørene, får de bare stive grimaser til unn-skyldning. Ansiktskuløren svinger fra det dy-pestede rød til «blendahvitt», og stemmene som skinger gjennom «kons.-luften» spenner over mer enn fire oktaver.

Hva har så skjedd med disse ellers så fredelige individene, som bare for noen måneder siden vandret rundt på myke gummisåler, og var en fryd både for øyne og ører?

Stikkordet er eksamensangst (hørt det før?). I disse tider foregår nemlig setting av klinikk-karakterer, der håravfall og neglelengde vurderes og legges i vektskålen, med kliniske ferdigheter i den andre. Men for all del; karakterene er ikke endelige, bare veiledende, slik at man skal kunne rette opp eventuelle feil i skoleårets resterende 5 måneder!!? I tillegg til dette kommer institusjonsdager, proppfull timebok, pasienter som man må få «ferdige», og ennå to eksamener til før vi kan ta juleferie. Det harde programmet har da også satt preg på oss rent fysisk: Sene-skjedebetennelse har herjet i våre reker, og hvite, bandasjerte armer er blitt en del av vår uniform. «Blåpapirene» flagrer rundt under forelesningene, og de ikke-rammede skriver som besatte.

I begynnelsen av november slippes karakterene løs over oss, — da skulle det gå an å skru litt av på «fakta» og puste normalt igjen.

Innimellom har vi også hatt enkelte lyspunkter. Profylaksekurset for de nybakte tannlegestudentene vakte stor begeistring, og avstedkom mange morsomme episoder (Gingivalindexen måles fortrinnsvis på gingiva — *ikke* i overgangsfolden).

Vi befant oss plutselig på klinikken med instruktørstatus, — en helt uvant situasjon for oss TP-ere, men vi fant kanskje igjen litt av vår tapte selvtilitt, da vi så «pygens» hjelpeløshet ved stolen.

Hyggelig var det i alle fall, og ga kanskje et puff i riktig retning når det gjelder studen-

tenes forståelse av tannpleiernes oppgaver (innen fremtidens) tannhelsearbeidet.

Det andre lyspunktet var festen hos Bjørg, i slutten av oktober. Eksamensfest skulle det bli, og det ble det! De utmerkede resultatene fra Patologi-eksamen ble behørlig feiret med punsj, kylling, loff, salat, kaffe og kaker, til medbrakte drikkevarer. At det fantes så mange vitsemakere på kullet, hadde vel ingen ventet.

Fulle av latter og «annet godt», sa vi ute i de små timer farvel til vertinnen, og møtte fulltallige opp til Kariologiforelesning kl. 08.15, dagen derpå. At første time ble tilbrakt i kantina over en kopp svart kaffe i påvente av frels... foreleserens tilsynekomst, ble ikke beklaget på noe hold, så vidt vites.

— Men, vi venter på reprise, Bjørg, eller en annen som føler seg kallet.

La oss håpe at vi klarer å ri av den verste «stormen» innen neste TT går i trykken, og at vi innen da har funnet igjen «stilen».

Vi «sees»!!

Unni.

TP junior.

Hvem ville tro at tiden flyr så fort? På seminarrum 146 er det ikke lenger snakk om time-tid, men om Ångstrøm! Alt synes å skje i et ugudelig tempo. Vi ligger i startgropa ved tolvtiden etter å ha drøvtygd en smule særs tiltrengte teoretiske leksjoner, for så å innvadere Pedoklinikk. Klokka 13.15 er vi å finne i strak kappgang gjennom venterom og korridorer for å nå i tiden til seminarmøte. Innen klokka er slagen 14.00 gjenstår innspurten som skjer i et Halsbrekkende tempo hvor målet er 5. etg., kons. klinikk. — Det er vel kanskje ikke så rart at tiden flyt fra oss, om ikke vi snart flyr fra den da —!

I sigende stund har vi fått en forsmak på hva som ventes av oss både av karius- og baktus-prologer og ymse former for finmekanikk. Det er nå det gjelder å ta i bruk de mentale og fysikale koordineringsevner man best haver.

Ikke før juniorene har pustet lettet ut etter første spurt i morfologien, så ligger vi nå 5 etter skjema med mikrobiologieksamen rett

rundt neste uke. Vi skal sannelig tidlig krøkes som gode eksaminanter med gode nevrose-lidelser og løse organsystemer skal få. — Men det er noe man må ta med seg på kjøpet. Man skal jo vite *hvor* man står og ikke *om* man står! Tenker vi noen gang på hvilke magisk kraft tallet har? Hverdagen består stort sett av dette magiske krusifiks, det være seg i form av kr./øre, tid og øyemål, dessuten er det årsak til tusener av Homo Sapiens kroniske hodepiner. Alt fra fødselen ble du nummerert med det smukke tall på hele elleve siffer. Vi kan altså ikke klare oss uten tallet i dagens samfunn. (Av tall er du kommet og et tall skal du bli!)

— Og sannelig skal de ikke sette opp et tall på deg nå òg. Den skolen som du frivillig og helhjertelig går inn for etter møysommelig å ha skrappt sammen nok tall for å bli opptatt under dette hellige fakultet. Dette usle lille tall som du nå er så heldig/uheldig å erverve deg ved examen, skal du ikke engang kunne ha for deg selv. — En hemmelighet, — dyrebart for noen — skjemmende for andre, men bare *for deg!* Nå skal ditt tall åpenbares for alle så det ikke får bli din hemmelighet lenger. Du er plassert i tallrekken, — din skjebne er tallagt!

Vi har falt noenlunde til ro nå og begynner å bli ganske husvarme. Kantinebesøkene er hyppige og det blir da også blikkene til de omliggende spisebord. Det er alltid spennende med nye ansikter, — disse ansikter som ved tidligere festlige begivenheter har åpenbart seg. Og hvilken åpenbaring! Det er en bemerkelsesverdig forandring som skjer fra en fredag til etterfølgende mandag, nesten som om folket har gjennomgått en ansiktsløfting i løpet av weekenden.

Spisepausene kan brukes til så mangt, foruten å fordøye de tiltrengte næringsstoffer, som f.eks. til samfunnsdisputasjon på høyt

plan, hekling og strikking. Sistnevnte operasjon står Ann Carol for som foregangskvinne, men det er vel fordi hun har sluttet å røke. Røking hos oss skiller seg ufordelaktig ut for de ikke-røkende. Man har vel ikke kunnet unngå plakaten i hallen «Forurens du?» — og det gjør vi! Sigarullen smaker ikke lenger hva den pleier, og det kan da også oppstå (mellom klokka hel og fem over) visse syns- og respirasjons-komplikasjoner. Ros i denne anledning til Svanhild, Åse og Wenche som har lagt nikotinen på hylla.

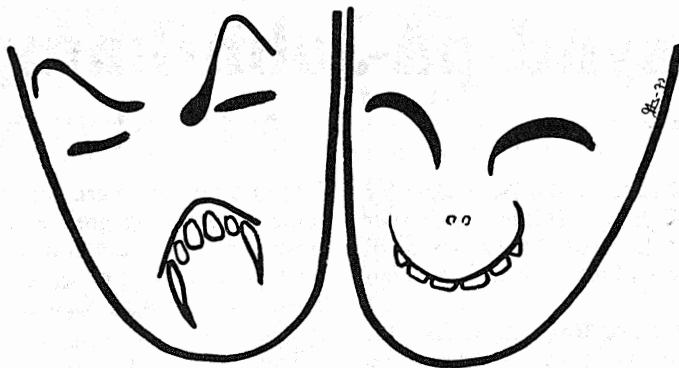
Nå er vi blitt så flinke alle TP-juniorer, så vi den 4. nov. fikk ta imot vår første barnepasient. Stemningen bar tydelig preg av nervøsit og spenning. Men det gikk fint og gav så absolutt 100 % mersmak. Nesten 22 unger forlot «Myra» med rene og fluorpenslete tenner og med no' rart fra TP (som spytt suger og bomullsruller). Om ikke alle gikk ut med rene tenner så hadde én de reneste negler av verden! Ettersom demonstrasjon på neglen med pimpsten er nødvendig ved førstegangsbesøk, så finn den lille tulla sin demonstrasjon på tommeltottneglen. Da det så var gjort og TP'en gjorde sin forberedelse til å innføre det hellige pimpborr i den orale region, rakte den ærverdige pasient de ni resterende fingre frem på en så formanende måte at TP'en var nødt til å fullføre jobben. Resultat: Da ungen hadde fått rensset alle ti negler så grundig som vel noen aldri har fått gjort, så spratt hun ut av stolen og var lykksalig fornøyd med rene negler! Vi har i hvert fall fått bevist at pimpborr kan brukes til så mangt, og akkurat som om tenner er alt her i verda?

PS: Hva med et tilleggskurs i manikyr, så man kunne avlegge svenneprøven i mikroklogmanikyr? Det kunne være noe å tenke på over jula . . .

Og riktig god jul!

Elizabeth.

RIS

ROS

- til ballkomitéen som legger ballet til valgdagen i DNS.
- til musen på hytta som spiste opp leverposteiboksen til Bjørn.
- polyclonal ris til Brandtzeg for dårlige oppgaver.
- til alle de svinene som bare slenger fra seg våte håndklær i dusjen.
- til Helge og Einar som går til sengs midt i redaksjonsmøtet.
- til de som la de idrettslige aktiviteter så langt utpå høsten at uværet tok det hele.
- til musen som greide oppgaven med leverposteiboksen.
- til Kirsti som forstår hvorfor . . .
- til Berit Krogstad for trim for 4. året og mye mer.
- til de som er på hyttedugnadene (Jokstad).
- til fru Koppang — for frisk patologi.

Syns-synd-på-John-kampanje

John er bustete på håret. John får skjenn for han er bustete på håret. Damene skjenner på han. Kanskje John skulle få hårbørste til jul. Men han ville sikkert ikke bli noe glad for den.

Ulf er også bustete, og Raggan, og Øyvind, og Bjørn, og Stein, og Eirik, og Arndt og mange flere. — Hvorfor kan ikke tannlegen være litt bustete på håret da? Det er da bare tøfft — hvis det er rent.

Men John er gærn og rar, men John er game og gøy og grei, men John er vel en normal pluss-variant som det ikke er veldig synd på, men det er vel Ulf og Raggan og Øyvind og Bjørn og Stein og Eirik og Arndt og resten også.

Tomater er røde.

Fioler er blå.

Vi er forskjellige, men ganske like, men det vet vi jo. —

«CA»

VIKING

DIAMANTINSTRUMENTER

leveres i følgende finhet: Grov-G
Regulær-R — Fin-F — Superfin-S.

DENTAL-SLIPESTENER

i «Green Grit» og «White Grit» —
monterte og umonterte — leveres
foruten i «Regulær» finhet, også i
«Grov» og «Fin» på spesiell be-
stilling.

**HVERT «VIKING»-INSTRUMENT GARANTERES FRA FABRIKKEN
FØRES AV DENTALDEPOTENE**

Opprop til studentene

Følgende innlegg, som er sakset fra en brosjyre uten navn, på Blindern, kan muligens være av interesse for enkelte ved fakultetet. Den gjengis i alle fall uavkortet.

Kamerater og kampfeller, vi har bekjent oss til kampa mot borgerskapets hengemager. Det kapitalistiske diktatur er menneskets forbannelse.*

På alle fronter prøver makthaverne å innføre kapitalismen. Dette må hindres. Kamerat ta deg i akt!! Blindernstudent vær klar over at du blir hjernevaska. På SV og HF har det i lengre tid vært gjort forsøk på å lure den kapitalistiske tankegang inn i faga. Dette har ikke lyktes som følge av vår årvåkenhet. Men, kamerater, fascistene har lyktes på andre områder.

Vi har satsa på de sosiale faga, og latt de naturvitenskapelige seile sin egen (kapitalistenes) sjø. Vi har latt borgerskapet få gjennomsyre disse faga med sine løgnteorier. Det er med skam i knyttneven vi må erkjenne dette glippet.**

Kamerater, husk at naturen følger de urkommunistiske grunnregler. Dette skulle være klart i naturfaga, og vi trodde ikke dette kunne skjules med løgn. Men så har skjedd. Dette er tydelig i kjemifaga. Teoriene er gjennomsyra av kapitalistisk tankeforvirring. Eksempel: Fra syre-base-teorien har vi flere difinisjoner på den eksistensielle tilstand i syre-

base-forholdet. Den totalt dominerende def. er Lowry-Brønsted. Dette borgerlige teorem går ut på at syrer er skapt for å la seg utnytte av baser, som ved maktmisbruk tar fra syra protoner.

Medstudenter, vi kan ikke godta denne vranglæra fremsatt av Lowry, en representant fra imperialismens høyborg. Dette er i strid med de urkommunistiske prinsipper og dermed naturen, ergo branglære. Dette er et forsøk på å lure inn borgerskapets diktatur bakveien. Ved å skjule den naturlige årsakssammenheng, og isteden innføre kapitalistisk ideologi i naturfaga, håper kapitalklassen og lakeiene at folk skal tro naturen er kapitalistisk, og igjen kapitalismen naturlig.

Men, kamerater, det skal de bli blå for (mer enn de er). Vi må redde folket og resosialisere naturfaga og synet på naturen. Som første skritt må vi gjeninnføre Arrhenius produksjonstese. «Syre og base finnes i et gjensidig kollektivt produksjonsforhold av protoner/hydroksydioner til felles nøytralisasjon og beste», sitat kamerat Svante. Dette skal utfylle det tomrom som Lowry's teori har kamuflert.

Tesen er i tråd med det marxistiske historie syn og de urkommunistiske prinsipper. Vi skal gi folket sannheten tilbake. Vår sannhet. Dette er sjølsagt og ethvert, rettenkende, menneske skal innse dette.

Medstudenter, dette eksemplet viser imperialistenes plan om å lure sosial-darwinismen inn i samfunnet. Vi vil ikke finne oss i dogmet om den sterkestes rett så lenge vi er de svake.

La oss med et modifisert utgangspunkt i Rosa Luxemburg erkjenne at frihet er kun for de som tenker annerledes.

Kamerater, revolusjonen er kommet til naturfaga.

Kjemikere i alle laboratorier, reis dere. Støtt kampa med slagordet «Ut med Lowry inn med Svante», og «ned med Darwin opp med Lysenko». De røde (og sorte) faner skal seire.

*Voce delos Locos
repr.*

*1. internasjonale Proudhon-Bakuninister
avd. Blindern*

* (følger av definerende plenumsvedtak på forslag fremmet av studiecelle B, oktober 75)

** (emne for sjølkritikk)

— Og så var det Laffen & Goggen to
kompiser vel bevandret i
berurelsesarresten på nr. 19, som
avtalte et gjensynsmøte etter endt
dom.

Da timen var slagen og Laffen
endelig hadde karret seg opp
til Krunglegata 83b, 5. etg., fant
han en lapp på døra.

«Æda bæda ække jemme!»

Riktig forbanna ble så Goggen
at han smelte opp en hilsen
tilbake til sin «forlorne» kompis.

«Æda bæda hakke vært herså!»

Dikt

EN MODERNE DIKTERS BEKJENNELSE

Sjældigger er jeg og det vil jeg være
for sjældigging faller meg best i min smag.
Å høre meg skryte, det er da en ære
for sannhet er sjelden og kostbar idag.

Å opplyse andre hvor praktfull jeg er
det er kun min simpleste plikt.
Til de som ei vet dette: Les nå og Lær!
For deres skyld skriver jeg dikt.

Cumbelis Plagiatus

Hvem er jeg?
Et menneskebarn, — produkt av kjønnets
formering,
kom til verden i det 20. århundre,
en verden av fattigdom — av rikdom
Rik på menneskebarn, hat og juveler,
Fattig på jord og kjærlighet
som engang var vår evighet.

De sier du skal være snill —
så vil alle være snill mot deg.

De sier du skal være god, —
for da vil det gå deg godt.

De sier du må ikke være utro, —
men det er de selv.

De sier du skal gjøre ditt beste —
for det venter de av deg.

De sier du skal være ærlig —
men det er de ikke selv.

De sier du skal ikke tenke onde tanker —
for da kommer du til helvete.

Hvorfor skal vi gjøre det de sier
som de ikke holder selv —
De sier vi kommer til helvete,
men dit kommer vi allikevel.

Jeg vil puste,
men luften rasjonerer de.

Jeg vil tale
men språket ditt forandrer de.

Jeg vil skrive,
men pennen sensurerer de.

Jeg vil tro,
men de får deg til å tvile.

Jeg vil være glad
men de får deg til å gråte.

Jeg vil elske,
men de får deg til å hate.

Jeg vil leve
men det er alt for sent,
Du er død, —
for det du har forsaket kan du ikke ta igjen . . .

Elizabeth Gjæstøl.

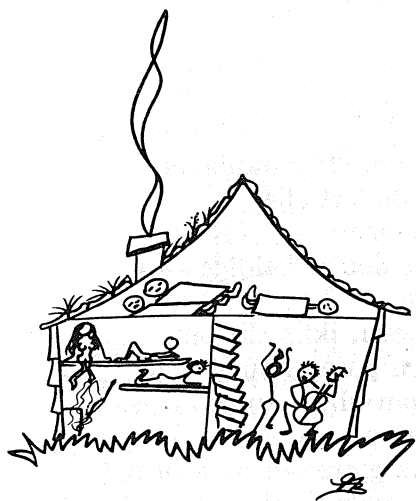
ETTERMIDDAG

vi mennesker er ofte slitne om ettermiddagen
er det fordi vi har jobbet, studert eller
bare ligget hele dagen på magen?
alle vi som jobber eller gjør noe er heldige
sier de som intet har å gjøre
kurset vi hadde i dag var jævli, ikke slitsomt
bare til å bli sliten av, sliten på en annen måte
hvilken annen måte kan man bli sliten på?
den verste måten å bli sliten på
er utmattelsen av det å ikke gjøre det man brude
dette begrepet alle kaller samvittighet
men som jeg kaller sunn reaksjon på stress
det er synd det er så slitsomt

det er ikke lett å konsentrere seg
når læreren vi har er på vernet arbeid
vernet må man kalle det fordi staten gir ham fri
fri noen timer til å undervise oss
fri fra sitt fantastiske forskningsprosjekt
et prosjekt som fullstendig hjernevasker ham
og som får meg til å få dårlig samvittighet
fordi jeg ikke orker å følge med
jeg blir sliten av å ikke gjøre noe
sunn reaksjon på stress sa jeg
ja for læreren, ikke meg, jeg er jo student
studenter skal lese, jeg leser, men jeg orker
bare ikke patologen og hans triste barnehage

hva skal jeg så gjøre med det, hoppe fram et år
hoppe tilbake et år, hoppe ut av vinduet,
eller bare rolig la det skje, rolig la gutta bli ferdige med
hovedoppgavene sine
det kan være utrolig slitsomt å ha samvittighet
kanskje underviserne mangler det?

3. året.

HYTTENYTT

med hytteskjøte

Snø i marka, det går ikke lenger an å sykle til Blankvannsbråten (bevist ved selvforsøk: ble forbistorma av smilende skiløpere der jeg bar/dro tohjulingen fram de siste metrene. God trim, men forøvrig ikke anbefalelsesverdig —).

Hyttenytt er vignetten, derfor tør jeg ikke ta med at pumpa har gått i sund for trehundre-og-fjortende gang, — den begynner bli utbrukt; og dessuten fikk jeg ikke lov å skrive det av Tor —.

Ved var derimot lovlig stoff: ny ved er ankommet hytta, nyhagd under dugnaden i vår, nyoppfrakta av Birger og Brunen i høst. Nå gjelder det bare å få den nyoppkutta og nyoppstaba i hus også, så er vi fornøyd (lite hint til alle flittige «badstuister». Gjør en innsats!).

Siden sist er stedet vårt blitt befaret av høge herrer. Kontaktutvalget for studenthytter ledsaget av arkitekt har saumfart alle studenthytter i Osloområdet. Negative funn på vår hytte resulterte i positivt sluttresultat: tilløp til råtne stokker i veranda og kjøkkenvegg krever hurtig utbedring med fagmanns hjelp; og i slike tilfeller gir Samskipnaden økonomisk støtte til arbeidet.

Forøvrig er å melde at dyrelivet florerer på slottet vårt for tida. Sjarmerende små skogmus piler ut og inn blant skuffer og skap. Tilsynelatende er de uaffisert av alle de skumle fangstinnretningene de er omgitt av, — skjønt en og annen går i fella, dessverre for den og for hyttevakten — — —.

At det er fint i marka rundt hytta også på denne årstida, behøver jeg minne om det? Høstsprakende trær i hermelinskåpe, hvite kontraster mot høstens mollfarger, — poetene kan skrive dikt om slikt, vi andre dødelige bare nyte det, suge det opp i oss og bruke det som opplagsnæring de stressende arbeidsøkter i hverdagsuka.

Til slutt litt gammel-nytt: Det opprinnelige skjøtet på hytta foreligger selvsagt i arkivene. Kan hende interessant å studere, også for dagens stud. odonter, om ikke annet så som en kuriositet.

Skjøte

Undertegnede godseier Harald Løvenskiold skjøter og hjemler herved til Odontologforeningen ved Norges Tandlægehøiskole en parcel av min eiendom Blankvandsbraaten skog g.nr. 67, br.nr. 7 i Vestre akker, hvilken parcel ved skylddelingsforretning av 1 november 1922, tinglæst 8 december 1922, fik br.nr. 11 av skyld 6 øre.

Parcelen er 13,88 maal og kjøpesummen kr. 2000 — to tusen kroner — som er betalt kontant.

Salget er forøvrig sked paa følgende betingelser:

- 1) Parcelen er solgt kun til sportsbruk. Den kan derfor kun bebygges med en sportsstue med fornødne ut-huse. Sportsstuen maa være i hyttetil. Skogen paa tomten skal ikke uthugges men behandles forsvarlig. Eiendommen kan ikke benyttes til fast beboelse. Dog skal det være tillat at indrede beboelse i sportsstuen eller i en særskilt bygning for folk, som er ansat til at ha opsyn med sportsstuen og eiendommen. Det skal være saadanne folk forbudt at indta logerende eller nattegjester mot godtgjørelse eller overhode gi husly for personer, som skjønnes at ville gaa paa jakt eller fiske paa sælgerens eiendom. Der maa ikke holdes jakthund paa eiendommen. Saafremt opsynsfolkene holder husdyr er det forbudt at la disse havne utenfor eiendommens grænser.

Eiendommen kan forøvrig ikke benyttes til nogen bedrift som medfører støi- lukt eller urenslighet og ikke til restauration, danselokale eller lignende eller til nogetslags utsalg. Det paahviler eieren at dra omsorg for, at søppel og avfald samles og henbringes paa et bestemt sted paa eiendommen, hvor det virker minst skjemmende, dog maa saadant avfald ikke uten naboenes samtykke bringes nabogrensen nærmere end 10 m. — Grøfter for kloak eller spildvand maa ikke anlægges saaledes at der opstaar fare for forurensning av vandløp, som tjener andre til drikkevandsforsyning.

- 2) Eiendommen kan ikke indgjerdes. Sælgeren paatar sig ingen pligt til at hindre beiting i skogen og overtart intet ansvar for mulige følger av at beitende kreaturer streifer ind paa parcellen.

Kjøperen har ret til at benytte de over sælgerens eiendomme førende adkomstveie, dog ikke med andre fremkomstmidler end de hittil brukelige.

Sælgeren skal være berettiget til uten erstatning at omlægge saadanne veie eller til at nedlægge nu bestaaende veie mot at anviser nye adkomstveie, som ikke væsentlig besværliggjør adkomsten. De anlagte veie langs Bjørnsjø-Skjærsvasdraget kan kun benyttes til gaende trafik. Veier eller stier som gaar over parcellen kan ikke stænges. Forøvrig tilkommer der ikke kjøperen nogen ret av nogensomhelst art over sælgerens tilgrænsende eller omliggende eiendomme. Kjøperen har saaledes heller ikke ret til paa sælgerens eiendomme at utøve nogen forfølgingsret til bildt reist paa den solgte parcel.

- 4) Uten samtykke av sælgeren eller efterfølgende eiere av hovedbøllet kan parcellen ikke videre opdeles. Ved eventuelt salg av eiendommen, skal eierne av tilgrænsende parceller ha forkjøpsret. Sælgeren plikter derfor, naar salgsavtale har fundet sted, at underrette tilstøtende parceleiere om salget og at gi disse en frist av 30 dage til at indtræ i kjøpet paa de ved salgsavtalen bestemte vilkaar. Samme forkjøpsret tilkommer paa samme maate hovedbøllens eier.
- 5) Sælgeren forbeholder sig og efterfølgende eiere av hovedbøllet ret til at dispensere parceleieren fra hvilken-somhelst av de ovennævnt indskrænkninger i eiendommens benyttelse. Saafremt han eller efterfølgende eiere sælger hovedbøllet i sin helhet, skal han fremdeles være berettiget til at utøve denne dispensationsret i egenskap av eier av hvilken-somhelst nærliggende og ham tilhørende skogeiendom.
- 6) Eiendommen er overtat av kjøperen den 22 april 1929, fra hvilken tid kjøperen betaler de paa eiendommen faldende skatter og avgifter.
- 7) Alle omkostninger ved handelens avslutning og gjennomførelse, deriblandt utgifterne til skylddelingsforretningen betales av kjøperen som ogsaa erlægges 2 % provisjon av kjøpesummen.

Vækerø pr. Lysaker st. den 22 april 1929.

Harald Løvenskiold

Læst ved tinglæsningstinget for Akers herredsskriverembede 3 mai 1929, behørig ekstrahert og indført i pante-bok nr. 85 fol. 520. Anmerkning om heftelser meddeles paa forlangende mot erlæggelse av et tillægsgebyr stort Kr. 2,00. Kjøperen mangler koncession. Herfor til Statskassen kr. 6 — betalt.

Reisliivertsen
edn.

Attest

Det attesteres herved, at anm. foran om at kjøperen mangler konsesjon, utgår i h.t. handelsdepartementets skr. av 23/8 1929 og Landbruksdepartementets skr. av 20/9 1929.

Uten gebyr.

Akers Herredsskriverembede den 10/10 29.

Reisliivertsen
edn.

OF-RAPPORT

FRA STUDENTUTVALGET

Dette blir ingen saklig OF-rapport. Jeg sitter nå i en sen (altfor sen) kveldstime og prøver å lire av meg noe som er verdig å trykke i TT. I grunnen er jeg presset til det av vår kjære redaktør. Dette var i grunnen en dårlig innledning, men jeg er for trett til å forandre den.

Når dette leses er jeg pensjonert formann i OF. Akkurat nå gleder jeg meg faktisk til pensjonisttilværelsen.

Jeg skal avsløre en vel bevart hemmelighet. Når OF-rapport skal skrives finner man frem de tilsvarende nummer av TT fra de siste år og kopierer så godt som mulig. Dette prøvde også jeg. Foran meg ligger julenumrene fra 73, 74 og 75 og foran deg ligger julenummeret for 76. Jeg ser at de tidligere formenn sliter med en del av de samme problemene som vi har nå. «Folk» (folk = udefinert vesen som mener veldig mye) vil ha andre arrangementer enn fy . . . -fester i Kiælderen; visekvelder og sånn. Dette er jeg absolutt enig i, men det er dessverre festene som trekker folk. Sist onsdag var det ca. 20 stk. på visekveld. I skrivende stund vet jeg ikke hvordan resten av onsdagskveldene har artet seg, men jeg håper fremdeles på respons. Mitt håp er at studentene inkl. KS/TP ikke er så lei av skolen/ hverandre at de helst vil unngå å treffes mer enn høyst nødvendig. Jeg savner litt av det samholdet og miljøet som var her for 3—4 år siden. Kanskje det er vi som er forandret; pyggen ser fremdeles ganske livsglad ut.

Dette var klagingen og sytingen for denne gang. Det er dumt å beklage seg. Beklager.

I vårsemesteret bil det bli fortsatt med arrangementer midt i uken. Blant annet vil det bli avholdt et gammeldanskurs. En oppfordring på tampen. Prøv å delta litt *du* også. Man kan bli for effektiv. Det er ikke sunt på lengre sikt. Husk mavesåret.

God juleferie!

Ulf.

Valg av studentrepresentanter

Det meste av studentutvalgets arbeidstid i høst har gått med til å sette oss inn i de nye valgreglene samt organisere valg. Valgreglene er en del av den nye Universitetsloven som også gir studentene økt representasjon innen styringsorganene. De nye reglene er svært omfattende, og det har ikke vært lett å få oversikt.

Da semesteret startet i høst, visste vi svært lite om hvordan valgene for høsten skulle avvikles. En god del av høsten gikk før vi fikk de nye reglene. Behandlingen av saken i Studentrådet gjorde at vi i lange tider visste verken fram eller tilbake om hva vi skulle foreta oss. De nye reglene som er vedtatt sentralt ble vel den viktigste saken for studentene dette semesteret. Diskusjonen endte da også opp med at det ble avholdt uravstemning 3. og 4. november. Her var det formulert to alternativer, A og B. Mitt inntrykk er at folks oppfatning var at alternativene var for (b) eller mot (A) urnevalg, og ikke hva det egentlig dreidde seg om, nemlig hvem som skal bestemme studentenes valgordning. Sjøl om studentene innen hver stemmekrets skulle bestemme sin valgordning, er det ikke noe hinder for at valgene kunne skje ved urnevalg. Dette har vært gjort på mat.nat. i mange år. Før uravstemningen hadde allmøtet på vårt fakultet vedtatt den nye valgordningen.

Resultatet på Universitetet ble et overveldende flertall for alternativ B. På vårt fakultet var stemmetallene slik:

250 for alternativ B
40 » » A

Vi har nå avholdt valg av studentrepresentanter til fakultetsrådet for 1977. Det skulle velges 8 representanter mot tidligere 5. Dessuten skulle valget skje direkte. Valget ble avholdt etter reglene i den nye valgloven.

Valget skjedde ved urnevalg. Etter loven skal det før valget avholdes valgmøte. Dette ble gjort med dårlig resultat. På valgmøtet møtte 20 personer. Ikke en gang alle som stilte til valg møtte. Det må vel være det minste man kan forlange av kandidater som stiller til valg, at de møter på valgmøtet.

Når urnevalget ble avholdt, ble det kritisert at de ikke visste hvem de skulle stemme på for de visste ikke hvem personene som sto på lista var. Nettopp dette fryktet vi på forhånd. Hos oss fungerer ikke allmøtene. Jeg vil påstå at urnevalgene vil fungere like dårlig dersom valgmøtene også i fremtiden skal få så liten oppslutning. Dessuten var valgdeltakelsen bare 48,3%. Det er også for lavt.

Kullfordelingen ble dessverre veldig skjev. 8 representanter er fordelt fra to kull.

Vi får håpe at det for neste år kan drives bedre informasjon slik at valgmøtene vil fungere bedre.

Studentrepresentanter i fakultetsrådet 1977:

Jon Afseth	4. året
Einar Berg	»
Mette Bjørner	»
Ulf Broch	»
Berit Aanerød	2. året
Dagfinn Kravik	»
Helge Ravik	»
<u>Øystein Ødegård</u>	»

Blant disse 8 skal det velges to representanter med vararepr. til fakultetsstyret. Hvem disse blir er det i skrivende stund ikke avgjort.

Av valg gjenstår nå idet dette skrives valg av nytt studentutvalg og valg til NSU (1 representant).

Offiserskurs for tannlegestudenter

Det er en del forvirring når det gjelder dette spørsmålet. På grunn av lang trykkingstid for TT sto det noe i forrige nummer som gir grunn til forvirring. Det vi vet, er et svar vi fikk fra Forsvarets sanitet ca. 20. sept. som sier at det sannsynligvis ikke blir avholdt offiserskurs til sommeren for dem som uteksamineres våren '78. Noe klarere svar har det ikke vært mulig å få til tross for at vi har bedt om klart og entydig svar.

Informasjonsmøte med 1. året

ble holdt i begynnelsen av oktober. Visse rykter sier at det ikke var særlig vellykket. Vi håper at 1. året kan komme med konkret kritikk til studentutvalget slik at dette møtet kan bli bedre neste år.

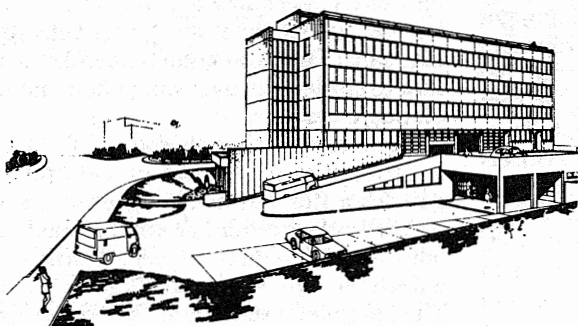
Dette er vårt siste referat i TT. Det er da naturlig at vi ser tilbake på det året som er gått for å finne ut hva vi egentlig har drevet på med i denne tida. Å komme med en kort oppsummering her vil være vanskelig. Det letteste er bare å vise til tidligere referater i TT. Også dette semesteret har vi foretatt innstillinger til universitetsstipend. Beløpene ble dessverre mindre enn tidligere slik at de som får stipend får mindre enn de tidligere har fått, og det har dessverre ikke vært mulig å innstille alle som har søkt. Responsen fra våre medstudenter må man vel si har vært nærmest lik null. Hva det skyldes er vanskelig å si, men det stramme studieopplegget må nok ta en del av skylden. Det blir lite fritid, og når man skal gjøre noe annet, vil man vel helst gjøre ting som ikke har noe med skolen å gjøre. Når man snakker med folk i kantina, hører man både det ene og det andre som man er misfornøyd med, men dette kommer som regel ikke lenger. Dersom studentutvalget skal fungere skikkelig, er de avhengig av den respons og støtte som studentene kan gi. Vi har så godt det har latt seg gjøre prøvd å utføre de plikter det er pålagt oss. Dette kan studentene sjøl kontrollere ved å lese de informasjoner vi har gitt ut.

Vi håper at studentene neste år blir flinkere til å gi studentutvalget idéer til arbeidsoppgaver.

For oss gjenstår det bare å ønske det nye studentutvalget lykke til med arbeidet og sier med dette takk for oss.

Til slutt vil vi ønske alle på fakultetet en riktig god jul og godt nytt år!

Bjørn Endre Ellingsæter
formann

Skal De kjøpe utstyr, bør De være sikker på at det merke De velger, er på markedet også om få år, med tanke på service. Velg derfor et anerkjent merke fra et depot med et solid utbygget servicenett. De kan bli spart for ubehagelige overraskelser i fremtiden.

A/S Norsk Dental Depot er landets største full-service depot, med filialer i Bergen, Stavanger og Trondheim.

Vi har langt det største utvalg av forbruksvarer og utstyr og et vel utbygget reservedellager. Om De ikke får bruk for det siste, kan det være godt å vite at det er der.

NDD-service får De over hele landet. Både i dag og i fremtiden. Vi utdanner vårt personale og våre servicefolk på lang sikt. Av vårt personale på ca. 140 ansatte har i dag 45 % mer enn 10 års erfaring i dentalbransjen.

Denne sum av bransjekunnskap og erfaring er til Deres rådighet. Vår målsetting er, og vil alltid være, å yte våre kunder det de har behov for hos sin depotforbindelse, og en nærmere undersøkelse vil som regel vise at vi **ikke** er dyrere.

A/S NORSK DENTAL DEPOT

BERGEN - OSLO - STAVANGER - TRONDHEIM

EVENTYR

Dette er eventyret om gutten som skulle bli noe stort. Det hadde han bestemt seg for fra han var ganske liten. Han bestemte seg for å studere odontologi — det var vel fint nok. Som den flittige og pliktoppfyllende gutten han var, gikk han inn for studiene med hele sin sjel, og så seg selvsagt hverken til høyre eller venstre. Alt han tenkte på var molekyler og atomer, syrer og baser, lingvalflater og approssimalflater, karies og profylakse. Men aller mest tenkte han på målet — en sosial posisjon og en solid gasje.

Siden han var så flink og tok seg selv og det han holdt på med svært alvorlig, fikk alt dette kolossale dimensjoner. Jo mer han leste og jo mer han lærte, dess mer oberbevist ble han om at han hadde en livsoppgave foran seg — at han hadde funnet selve livets mening.

Derfor drev han på; han leste og leste og propaganderte for bedre munnhygiene og for omlegging av kostholdet — til vegetarisk mat slik som han selv forlengst hadde gjort. Alt ble underordnet i forhold til disse oppgavene.

Slik fortsatte det — helt til en dag da han vred skulderen ut av ledd mens han demonstrerte riktig tannrengjøring for en pasient. På sykehuset fikk han sjokk. Han traff folk som hadde en masse andre ting å tenke på enn tannhelse. Han følte seg mindre og mindre for ingen tok notis av ham. Han havnet i en tilstand av sjokk der han glemte seg selv totalt. Han begynte å lese skjønnlitteratur, filosofi og tidsskrifter for en rekke forskjellige områder. Han leste alle aviser han kom over. Han leste om stormaktsmanipulasjoner og politisk korrupsjon, om våpenproduksjon, om fascisme og kaldblodige masseutryddelser. Og han leste at samme dag som han fikk skulderen ut av ledd (den hittil største ulykken i hans liv) ble cirka 5000 (det sto cirka, for hvilken rolle spiller vel et liv eller tjue der nede) drept i en jordskjelv- og flomkatastrofe i Langtvestistan.

Etter det sykehusoppholdet ble gutten aldri mer den samme. Han ble apatisk og ingen greide å komme i kontakt med ham.

Så forsvant han — og er han ikke død, ja, så sitter han kanskje et sted og propaganderer — for et liv ved siden av tannhelsen, kanskje?

Espen Slotterøy.

Noen adresser som ikke kom med i Logen

Adresseforandring:

Steinhaug, Hans Petter
v. 1315 Bjerke studenthjem
Trondheimsvn. 271
Oslo 5

Stræte, Per Haugberg
c. 1314 Bjerke studenthjem
Trondheimsvn. 271
Oslo 5

Liabø, Lisbet, 7. termin
Bjørnebærstien 38
1349 Rykkinn

Arab Top Twenty

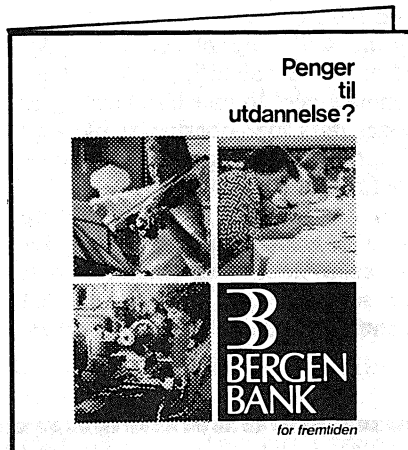
1. **When Amman Loves A Woman**, Oil Slick.
2. **Lying In The Arms Of Numeri**, Dubai Brothers.
3. **Hey You Gadaffi My Cloud**, Camel.
4. **Let There Be Dromedaries**, Sandy Nelson.
5. **Get Dhow Tonight**, Alamein Brothers.
6. **Israeli Got Me**, Kinks Hussein and the Jordanaires.
7. **Sheikh, Rattle and Roll**, Procol Harem.
8. **Eight Dates A Week**, Tents CC.
9. **Sinai On The Dotted Line**, Sidi Barratt.
10. **S-s-single Bedouin**, Desert Fox.
11. **Born To Iran**, Shah-na-na.
12. **It's Only Moroccan Roll**, Rabat Plant.
13. **Come Up And See Me, Mecca Me Smile**, Steve Ali.
15. **It's Kuwait Baby**, Grateful Dead Sea.
16. **Syria Later Allahgator**, John Niles.
17. **Allah Day And Ali The Night**, Derrick And The Dominoes.
18. **Koran Over To My Place**, Sonny And Scheherezade.
19. **A Lad Hussein**, Sinbad Company.
20. **Sadat's The Way God Planned It**, Tangier Dream.

Bubbling under: Ommandawn, Mike Oilfield. All selections on the IRAK label, produced by Mickie Mosque. — **Nile Cluali.**

Penger til utdannelse?

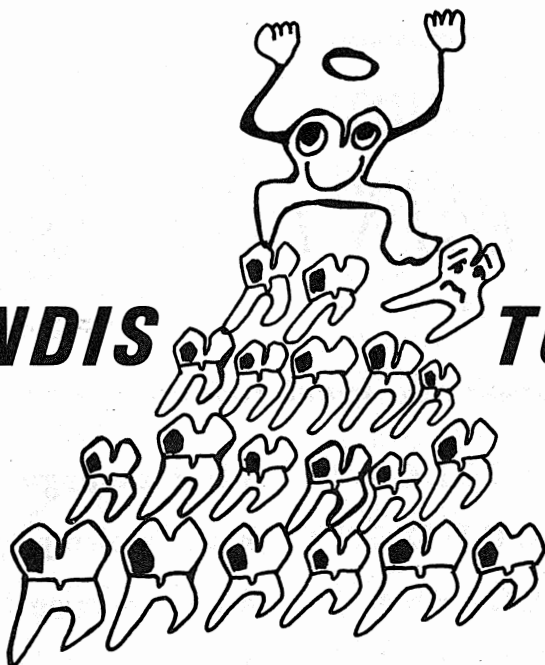
La ikke pengene hindre deg i å få den utdannelsen du helst vil ha. Flere tusen er i dag i gang med sin utdanning med støtte av Bergen Bank's Studieservice. Ordningen er utbygget systematisk, den dekker både universitets- og høyskolestudier og de fleste former for teoretisk og praktisk fagutdanning. Etter at du har avsluttet utdannelsen, får du mer bruk for banken enn før. Du skal kanskje stifte familie, skaffe bolig eller etablere egen virksomhet. Da er det en fordel å vise til at du har vært vår kunde i flere år. Flytter du til en annen kant av landet, tar du opparbeidet goodwill med deg. Kom inn og få full orientering!

Brosjyren forteller mer om vårt tilbud. Du får den i Bergen Bank.

for fremtiden

KJENDIS TOPPEN

Juryen samlet til møte i et hemmeligholdt lokale i Oslo 4, nærmere adresse hemmeligholdes av frykt for eventuelle terrorhandlinger (også kalt evaluering). På dette første møte ble det vedtatt at hensikten med kjendistoppen skal være: «å såre, more, sparke og reise opp igjen», kort sagt et pedagogisk korrektiv (i all beskjedenhet). Så over til noen korte kommentarer til listen, men først en trøst til dem som ikke kom med denne gang, gi ikke opp, det er tillatt å sende inn forslag på deg selv, eller ved hjelp av stråmenn (klinikksassistenter o.l.). La oss få gjennomtrekk på listen, la den solide bredden av verdige kandidater som finnes få sin velfortjente plass på vår celebre liste.

Til tross for en rekke ufullstendig utfylte innlegg (journaler?) kan vi ikke se at professoren i femte har foretatt seg noe i det senere som skulle kvalifisere til plassering på toppen, har juryen funnet det profylaktisk hensiktsmessig med en slik hedersplassering denne gang.

Så fulgte det skarp kniving og juryen måtte trekke seg ut på kjøkkenet for hemmelige drøftelser om 2. plassen. Det endte med dødt løp mellom Rykke og Fløystrand.

Lettere var neste plassering, professoren i første var udiskutabel.

Utkant-Norge: En henvendelse fra Distriktenes Utbyggingsfond om å gi Løkken en passende plassering for hans banebrytende arbeid for utkantproblemer innen farmakologien fant vi å måtte ta til følge (beskyldninger om støtte fra DU er grunnløse).

Evaluert litt nede på listen ble Skogedal for en ny variasjon av det gamle kjente kjedebrevet. «De evaluerer den første klinikken på listen og sender den til seks andre og i løpet av tre måneder vil De med ubrutt kjede motta 360 evalueringer av Dem selv fra forskjellige klinikker.»

Juryen hevet møtet under framsiing av trylleformularet: «Lille speil i kassetten der, hvem er PR-kåtest på fakultetet her?»

1. Professor von der Fehr (profylaktisk plassering).
2. Rykke/Fløystrand (hva med instruktørstilling på Homannsbyen Sjøarmørskole?).
3. Professor Rølla (udiskutabel).
4. Førsteamanuensis Løkken (utkantproblemer på en ny og spennende måte).
5. Skogedal (men vet du ikke at kjedebrev er ulovlig?).

I EGEN INTERESSE:

Forsøk våre dentalprodukter:

DEGULOR	Vår tids tanngull.
DEGUDENT	For porselen på gull.
DEGUSSA	Amalgamer og Kvikksølv.
DEGUSSA	Apparatur og hjelpemidler.

Kontakt Deres depot for nærmere opplysninger.

A-S NOGUSRA

Karl Johansgt. 25,
Tlf. 33 20 30
Oslo 1.

Noen som passer

for meg

Hvor er du? Hvordan kan jeg treffe deg? Du var på rocke-show fredag 22. oktober og du sto på scenen da jeg først la merke til deg. Du sto der og skrek og da du begynte å fryse løp du. Jeg så deg bare bakfra og senere kunne jeg ikke kjenne deg igjen, men jeg husker du hadde haemorroider.

Kontakt meg; jeg er en middels høy, normalt pen og normalt intelligent gutt. Vi kan få det fint, jeg kan varme deg og trøste deg når du skriker i regnet. Jeg liker ikke å se gråtende, store, kjekke gutter, skjønner du venen. Ta meg i kontakt!

Bm. Scraming in the rain.

Tillitsmenn i OF høsten -76

Formann:	Ulf Broch
Viseformann:	Stein Årving
Sekretær:	Bente Dahl
Vertskap:	Elin Giertsen/John Afseth
Kasserer:	Sonni Mette Wåler
Kjellermester:	Øivind Bratli
Innkjøpsjef:	Tor Gotun
Kapellmester:	Øivind Asmyhr
Hyttesjef:	Tor Skjetne
Idrettsoppmann:	Steinar Øien
Redaktør:	Mette Bjørner
Formann SU:	Bjørn Ellingseter
NOS-kontakt:	Dagfinn Nilsen
IADS-kontakt:	Asbjørn Jokstad

GOD JUL

Økonomisk trygghet i takt med tiden

AKTUELT FOR TANNLEGESTUDENTER:

Fagulykkesforsikring (invaliditet/dødsfall)

Studenthybelforsikring (personlig garderobe og løsøre)

Motorvogn (ansvar, brann og tyveri for eldre biler.

For nyere biler bør dekkes kasko)

Ansvar som tannlege (siste termin)

Kombinert hjemforsikring (egen leilighet/eget bo)

Reiseforsikring

For ferdige tannleger dekker vi kontorforsikring, brannavbrudd og andre spesielle forsikringer. Litt tidlig kanskje — men godt å vite.

Har du spørsmål? Ring distriktssjef Cato Torp, NKP A/S, telefon 337680, som kan forsikring og som gjerne veileder deg.

Eller ta kontakt med oss direkte.

a.s Haugesund Sjø
FORSIKRINGSSELSKAP

A.D.A.—Normert DENTALGULL

Med riktig struktur, gehalt og pris.

KAR-GULL med klar, vakker og riktig gullfarge.

ALFA Type A, mykt.

BETA » B, medium.

GAMMA » C, hårdt.

DELTA » D, ekstra hårdt.

KAR-GULL har varedeklarasjon og stemplet,
riktig gehalt.

KAR-GULL kan ikke sammenlignes med legeringer
med lavere eller ukjent gehalt.

KAR-GULL er billig! Bruk ikke gull med lav
gehalt — De sparer lite, men risikerer
meget.

KAR-GULL er norsk og har vært solgt av
dentaldepotene gjennom årrekker.

Vi kan daglig gi alle opplysninger om de stadige
prissvingninger i markedspriser for edelmetaller.

KA Rasmussen HAMAR A/S

GULL · SØLV · PLATINA

Postboks 295 — 2301 Hamar

Telefon 065 - 21160

Over 60 år i tannlegens tjeneste!

Og sist – men ikke minst viktig –
vårt telefonnr. 24 88 13

Du er alltid velkommen til et
besøk i vår nye utstilling i

*Sørkedalsveien 257
Røa/Oslo 7
(500 m før Bogstad Camping)*

Her vil du finne det siste av
KaVo-utstyr og instrumenter.

- *for kvalitet og presisjon*

KaVo føres av de ledende
dental-depoter i Norge.

Representant
for Norge:

FINN B. RASMUSSEN A/S

Postboks 97,
ROA, OSLO 7